FLORILEGIVM

EMANVELIS SWEERTI SEPTIMONTI BATAVI AMSTELEDAMI COMORANTIS. TRACTANS DE VARIIS FLORIB. ET ALIIS INDICIS PLANTIS AD VIVVM DELINEATVM IN DVABVS PARTIB. ET QVATVOR LINGVIS CONCINNATVM.

CVM GRATIA ET PRIVILEGIO S. CÆSAREÆ MAIESTATIS.

PROSTAT VENALE VNA CVM FLORIB. ET PLANTIS IPSIS, APVD IPSVM AVTOREM, EMAN. SWEERTIVM CVIVS OFFICINA ANTE CVRIAM. FRANCOFVR. MDC XII.

Impressum Francofurti ad Mœnum. Apud Anthonium Kempner sumptib. Autoris. 1 6 …
De novo correcta et emendatum

Met Privilegie van de E. M. Heeren Staten Generael,

Voor den tyd van Ses Iaeren.

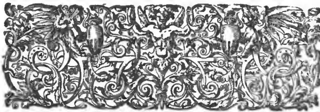
SI quis præsentis opusculi, nec non eorundem in eodem contentorum florum, plantarum & radicum copiam habere desiderat, is ea tempore nundinarum Francofurti in ipsius authoris in frontispicio libri positi officina ante curiam: extra nundinas verò Ambstelodami apud Emanuelem Svvertium habitantem in Flora, venalia inueniet.

SO jemant waer/ die Lust heeft van dese Boecken/ ofte Bloemen/ die daerinne begrepen staen/ te coopen/ dye kome in der Messtyt voor het Raethauys op ten Roemer/ in den Laden van desen Auteur Manuel Swerts: Na de Messe tot Amsterdam/ by Emanuel Swertz wonende op den Bloemgracht in Flora/ sall een jeder goet bescheyt doen.

SO jemandt were/ der zu diesem gegenwertigen Buch/ oder auch den Blumen/ Gewächsen vnd Zwibeln/ so in demselben begrieffen/ Lust hette/ der kan sie Meßzeiten/ zu Franckfort in deß Authoris Laden vor dem Römer/ ausser der Messen aber zu Amsterdam bey Emanuel Swertz wonhafftig auff dem Bloemgracht/ in Flora bekommen.

MEßieurs s' il y a quelcun qui desire d' achepter de ces Liures, Plantes ou fleurs: narrée en cesdicts Liures, ils se trouueront à la foire de Francfort deuant le Ræmer: ou maison de la ville, dedans la boutique de l' Autheur Emmanuel Svverts, Mais apres, la foire a Amsterdame aupres de Emanuel Svverts demeurant sur le Bloemgracht.

POTENTISSIMO INVICTISSIMO, SACRATISSIMOQVE PRINCIPI AC DOMINO, DOMINO MATTHIÆ ELECTO ROMANORVM IMPERATORI SEMPER

Augusto, ac Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Sclauoniæ, &c. Regi, Archiduci Austriæ, Duci Burgundiæ, Stiriæ, Carinthiæ, Carniolæ & Wirtembergæ, &c. Comiti Tirolis, &c. Domino meo Clementissimo.

POTENTISSIME, Inuictissime, Sacratissimeque Romanorum Imperator. V. C. M. sint mea debita seruitia in omni obedientia & humilima subiectione, deuota semperque paratissima. Etsi ab ineunte mea ætate Naturæ rerum matris mirabilia quæcunque mihi ad summum semper placuerint, vt sunt tot tamque mirabiles Conchyliorum marinorum facies, Gemmæ, lapidesque pretiosi, Flores rarissimi & pulcherrimi, volatilia diuersi generis, Aquatilia adeò monstrosa, vt natura ipsa vel ab ijs abhorrere queat. Quadrupedes quoque monstrosissimi fructusque varij cum nostris nullam similitudinem habentes, quæ omnia (vt est nostra ætas felicior in ijs inquirendis) quotidie ex vtriusque Indiæ oris & terræ meditullijs, ad nos nauigationum nostrarum commoditate adferuntur: Inter omnia hæc tamen diuersa illa atque adeò rarissima Florum genera seorsim animum meum nescio qua dulcedine affecerunt, per hæc enim Deus opera, potentiamque suam nobis voluit ostendere. In his etiam vetustissimi Aborigines nostri tantopere sese delectarunt, vt hortos quoque pensiles ad eosdem melius, curiosiusque colendos & custodiendos incredibili sumptu extruxerint: vti de Semiramide Mœcenate atque alijs Regibus Reginisque & Principibus factum legimus. Si verò veteres Romani, qui suo tempore inuentoribus vtilis alicuius Herbæ plantæve aut Floris, diuinos tribuendo honores inter Diuos retulerunt. Quid eos nunc temporis si resurgere, & videre daretur, tot vbique gentium cultissimos hortos Florum multiplicium & incognitorum generibus variè ornatos & refertos, dicturos facturosve putes? Præsertim illorum Florum quibus Regio Peruana, Americana atque India Orientalis omnis abundat, quæ ante annos plus minus centum inuenta. De quibus omnibus, quum exquisitissimos quosque Sacr. Memoriæ D. Rodulphus II. Roman. Imperator, semper Augustus verusque atque æternus Hortorum Deus, à me oblatos, in hortum suum Cæsareum accumulasset, tam curiosè atque decenter non solùm coli ac custodiri destinauit, verum etiam mihi onus, eorum in æs incidendorum prælòque mandandorum, demandare Cæsareæ Maiestati benè visum fuerit. Ego verò etiam prouinciam illam haud solum non neglegere, sed pro voto Sact. Cæs. Maiestatis summâ curâ diligentiaq; exequi non dubitaui. Quum iam dispicerem animo meo cui potissimum hoc opus, dedicarem, quò facilius ab omnibus maleuolorũ Zoilorumq; dentibus illæsum defendi possit Nemo dignior occurrit, tua Sac. Cæs. Maiestate, nec cui maiore merito id fieri debeat. Successorem enim te Deus Opt. Max. nobis dedit, tanti naturalium omnium rerum Admiratoris videlicet sacratissimæ memoriæ fratris suæ Maiestatis Rodulph. II. quantus nemo vnquam Principum legitur, nec humana memoria attingit, vnquam antea extitisse. Quem Tuæ Sacratissimæ Maiestatis zelum quum considerarem

ſtimulus mihi fuit additus arripiendi & exſequendi onus à ſua Maieſtate mihi demandatum, fretuſque ſpe ſumma Tuam ſacratiſſimam Cæſaream Maieſtatem non minorem admiratorem, vbi pel bellorum impendentium otium licuerit, futurum harum ipſarum rerum naturalium & florum exoticorum & rariorum, omnem planè abſcidi dubitationem metumque, tuæ Cæſ. Maieſtati dicandi conſecrandique hoc meum opus; Confidenter itaque hoc oro ac ſupplico, Inuictiſſime Imperator, vt placeat tuæ Maieſtati opus hoc meum, boni conſulere, defenſioni tuæ mancipatum conſeruare, ſcio enim tuæ Maieſtatis Auguſtiſſimum patrocinium ſatis firmo vmboni futurum contra quoſuis Zoilorum omnium ſarcaſticos vanosq; inſultus. Ego viciſſim hac ope ſubſidioque fretus opus hoc indies augere laborabo. Porro, DEVM OPT. MAX. ſupplex oro obſecroque vt Auguſtiſſimam Cæſaream tuam Maieſtatem diuina ſua Clementia tueatur ac defendat, victorioſiſſimamque contra omnes diuini ſui verbi hoſtes & alios quoſuis tuæ Maieſtatis inimicos præſtet ad ſui nominis gloriam & Chriſtianitatis vniuerſæ pacem & tranquillitatem, Amen.

V. C. M.

Deuotiſſ. & Subiectiſſ.

Cliens Emanuel Schvvertius Batauus.

PRIVILEGIVM
IMPRESSORIVM.

VDOLPHVS Secundus, diuina fauente Clementia electus Romanorum Imperator semper Augustus, ac Germaniæ, Hungariæ, Bohemiæ, Dalmatiæ, Croatiæ, Sclauoniæ, &c. Rex, Archidux Austriæ, Dux Burgundiæ, Stiriæ, Carinthiæ, Carniolæ & VVirtembergæ, &c. Comes Tirolis, &c. Agnoscimus & vigore præsentium notum facimus Vniuersis. Quod cum nobis demissè explicarit, nostri, & sacri Romani Imperij fidelis dilectus Emanuel Schvverts Batauus, se publico, non modo Medicinæ studiosorum, sed & omnium eorum commodo, quos iucunda non minus, quam vtilis venustißimorum florum, plantarum, & id genus similium Naturæ operum cognitio delectat, Thesaurum quendam, siue hortum selectißimorum florum, elegantißimis figuris adornatum, industria, labore, sumptu non exiguo collectum prælo committere ac in lucem edere decreuisse. Vereri autem ne, quod sæpius venit aliorum temeritate, qui primam editionem suam sordida spe lucri cupidè imitentur, sperato laboris & impendij sui fructu ad alios translato inique defraudetur. Ideoq; demissè nobis supplicarit, vt hoc loci, auidas æmulorum cupiditates coercere & indemnitati suæ priuilegio nostro Cæsareo clementer consulere dignaremur. Nos considerata petitionis ipsius æquitate, precibus huiusmodi benignè annuendum duxerimus, vti vigore præsentium annuimus. Ac proinde omnibus & singulis Bibliopolis, Typographis, alijsq; quibuscunque librariam negotiationem exercentibus seriò inhibemus, & vetamus ne quis prædictum florum selectißimorum hortum, siue thesaurum per decem annorum spacium à prima editionis die computandum intra sacri Romani Imperij, Regnorumq; & Dominiorum nostrorum hæreditariorum fines, simili aut alio quouis typo vel forma, siue æneis siue ligneis figuris illustratum, vel in toto, vel in parte recudere, vel aliò recudendum dare, vel alibi etiam impressum adducere, vendere, aut distrahere clàm vel palàm citra voluntatem & consensum prædicti authoris Emanuelis Schvverts eiusve hæredum præsumat. Si quis verò secus faciendo priuilegium hoc nostrum Cæsareum spernere, negligere, aut transgredi conatus fuerit, eum non solum huiusmodi libris perperam quippe recusis & adductis (quos quidem ante nominatus Emanuel Schvverts, ipsiusve hæredes vbicunque deprehensos, siue propria authoritate, vel Magistratus loci illius auxilio sibi vendicare poterunt) de facto priuandum, sed & pœna insuper decem Marcharum auri puri fisco nostro Cæsareo, fraudis vindici, & sæpè dicti Emanuelis, hæredumq; ipsius vsibus ex æquo pendenda decernimus omni spe veniæ sublata plectendum. Dummodo tamen istiusmodi liber nihil in se scandalosum, aut orthodoxæ Religioni Catholicæ, Sacri Romani Imperij Constitutionibus aduersum, vel bonis moribus contrarium, siue in præfatione, siue in textu, seu aliàs quocunque modo contineat, & tam dictus Emanuel Schvverts vt minus illius exempla tria proprijs suis sumptibus quam primum ad Cancellariam nostram Imperialem transmittere teneatur, quatenus priuilegio nostro vti voluerit. Mandamus ergo vniuersis nostris ac sacri Romani Imperij, Regnorumq; & Dominiorum nostrorum hæreditariorum subditis cuiusq; status, gradus, ordinis, conditionis, dignitatis ac præmi-

nentiæ existant, tàm Ecclesiasticis quàm secularibus, præsertim verò ijs qui in magistratu constituti vel proprio vel superiorum suorum nomine & loco Juris ac Justitiæ administrationem exercent, ne quenquam Priuilegium hoc nostrum Cæsareum temerè aut impunè transgredi, vel violare patiantur, quin potius contumaces, si quas compererint præscripta pœna plecti aliisq; idoneis modis coërceri curent, quatenus & ipsi eandem mulctam euitare maluerint. Harum testimonio literarum manu nostra subscriptarum & sigilli nostri Cæsarei impressione munitarum. Datum in Arce nostra Regia Pragæ, die tertia mensis Decembris Anno Domini Millesimo Sexcentesimo nono, Regnorum nostrorum Romani trigesimo quinto, Hungarici trigesimo octauo, & Bohemici itidem trigesimo quinto.

Rudolpff.

Leop. à Stralendorff. V. C.

Ad mandatum S. Cæsareæ Maiestatis proprium.

Io. Baruitius.

AD CANDIDVM LECTOREM.

VANDOQVIDEM, benigne Lector, singulari ductu Animi mei à iuuentute delectatus fui non solum in peruestigandis, verum etiam in conquirendis raris & mirabilibus creaturis omnipotentis Dei, itemque opificiis, aliisque raritatibus; quæ passim ex Indiis tàm Orientali quàm Occidentali itemque à plagis tum Australibus tum Septentrionalibus à nostris nauris huc adferuntur: Inter illas tamen omnium maximè me cepit admiratio & aspectus multifariarum Plantarum, Arborum, Herbarum, & præcipuè Florum. Et quia horum omnium specimina per me Excellsissimo Illustrissimoq; Principi Rudolpho II. Rom. Imperatori felicissimæ memoriæ oblata, quem summum admiratorem amatoremque harum rerum atque opificiorum artiumq; omnium nouerim, quem Mundus caperet, placuit Cæsareæ eius Maiestati mihi demandare onus in æs incidere curandi, quicquid earum ad mei notitiam vnquam peruenisset, quorsum & me suo Priuilegio Clementissime cohonestare dignatus est.

Ideoq; primo permotus fui, Cæsaris auspiciis & grati animi erga Maiestatem suam testandi causa hunc librum auspicari. Quamuis autem plurimi viri Doctissimi tum veteres tum recentiores quales fuere exercitatissimi in re herbaria, D. Rembertus Dodonæus, D. Matthias de Lobel & D. Carolus Clusius, (quorum hic duobus posterioribus sui herbarij libris multas exoticas plantas, animalia, pisces & aues descripsit) doctissimè de iis earumque natura tractarunt, atque artificiosissimè quantum in exiguitate licuit naturam ipsam secuti sunt, in quorum tamen plerisque amatoribus non satisfecerunt: Idcircò hac maiori forma non tantum genuinas figuras assequi, verum etiam ipsam florum, bulborumq; magnitudinem & quantitates quibus vulgò crescere inueniuntur, delineare studui, additis declarationibus naturalium colorum.

Altera causa est, vt hoc ipso meo labore oculis hominum obiiciam infinitam Dei omnipotentiam, in quam homo tanquam in speculum intuendo, considerare, atq; adeò moueri possit ad cognitionem breuitatis & fragilitatis vitæ suę, atq; ab alia parte animaduersa infinita Dei misericordia, in ipsius laudes continuè erumpendi, qui ad nostri recreationem nos tanta varietate formosarum harum creaturarum donat, vt ex iis discamus vitam nostram flori omnimodè similem esse, qui cum citò pereat & euanescat tamen maiorem obtinet gloriam ornatiorq; exit, quam Salomon in summa Regia sua gloria claruerit.

Visum est mihi præterea in duas partes hunc meum librum distinguere, & priori omnes flores qui vel bulbos vel tuberosas habeant radices, genuina ipsorum quantitate repræsentare, additis colorum varietatibus & singulas species quoad eius fieri potuit singulis foliis per literas Alphabeticas iustisque numeris distinctas, exhibere.

Secunda parte, dabuntur flores radicibus fibrosis prouenientes, singulæ item species singulis foliis absolutæ, quibus amatores ad clauem intelligentiæ, quæ in manu ipsius Floræ conspicitur, perducantur; Huiusmodi enim opus nunquam antehac typis excusum editumque fuit. Huic igitur meum librum, laborem & expensas si videam vos alacri animo suscipere addetis currenti calcaria, vt eadem locupletiora in lucem edidero, Deoq; Opt. Max. te commendarum volo.

Tot den Goetgonstigen Leser.

Eminde Leser / naerdyen ick my door een zunderlycke drivinge myns Gheestes van jongs aen vermaeckt hebbe niet alleen int ondersoecken maer oock int bekommen ende verkrygen van alle vreemde wonderbare doch natuerlycke Schepselen deß Almogenden Godts/ Oock manifacturen ende andere raricheyden die Welcke uyt Oost als uyt Westindien Zuyden ende Noordelycke contreyn ende gewesten des Werelts door onse Schepen hier te Lande gebracht worden / Soo ist nochtans dat onder alle deselve gheene my soo behaechlicke zyn geweest als het aenschouwen der menichfuldiger voorscheydenheyt van allerley Bloemen / Ende alsoo ick den Hoochstgeboren Doorluchtigen Kayser Rudolphus den Tweeden Hoochlofflicker May. meest allen de soorten van dien thoegebracht hadde Nadenmael zyne Kayserlycke May. een sonderlinge ja de meeste ende grootste admirateur ende Liefhebber der Werelt / was van allen de zelue als mede van allerley konsten/ haddet zyne Mayestet belieft / van my te begheren dat ick de selue in Coper soude laten snyden / ende een Boeck daervan ordineren ende stellen/ my daerto oock Octroy verleende als by de selue siene is/ Soo ben ick ten eersten veroirsaect geweest om zyne May. te believen dit Boeck aen te vangen/ Ende alhoewel verscheyden treffelicker geleerde Mannen zoo voions als by onse tyden als dar zyn geweest de Hoochgeleerde Welwyse ende hooge ervarene Mannen/ D. Rembertus Dodoneus/ D. Matthias Lobell ende den vermaerden D. Carolus Clusius (die in zyne leste twee Boecken ofte deelen zyns Herbary veele vreemde Vuytlandisser Schepselen van Planten/ Dieren/ Visschen ende Vogelen bescreuen heeft) zeer geleerdelyck van de selue ende de Nature der seluer gehandelt ende zeer konstelyck / doch int kleine het leuen gevolcht hebben / Daermet nochtans den Liebshebbers niet volcomelyck geontenteert en zyn/ so heb ick in de groote Formaet my beneersticht niet alleen tleven maer oock ten naesten by de grootheyt de Bloemen ende bollen met Haren verwen/ soo die ordinaerlyck zyn groyende voor oogen te stellen. De andre myne redene ende oorsaecke is/ daer voor oogen te stellen de oneyndelycke Almogenheyt Godes daer inne de Mensche als in eenen Spiegel sien / mercken ende daer door beweecht zynde ouerdencken can / hoe cort ende nitich zyn Leuen is ende hoe groot de Barmhertichheyt Godes is ons nietige Schepsels voor onse vermakelheydt te schencken zoo schoone verscheydeneydt aller der seluer wonderlycke Schepselen van Bloemen die te kennen geven dat des Menschen Leven niet en is dan als een Bloemes des Velts die haest vergaet maer naer de getuygenisse Jesu Christi is heerlycker vereiert als den Coninck Salomon oock was in zyne hoochste Heerlyckheyt / war door wy dan tot Loff ende Prys Godes des Scheppers zullen gestadelyck verweet worden/ Jck heb oyck goedt gevonden dit Boeck in twee deelen tonderscheiden in t jerste van de welcke gestelt worden/ alle die Bloemen die bollen oft knobbelen tot worttels hebben so groot als tleven mit aenteeckieninge Haere verscheydenheit in verwen oft coleuren brengende elck geslacht zu vele mogelyck is op een Blad op haeren getale ofte numero.

Int twecde/ staen de Bloemen mit sazelachtige oft veselachtige worttels elcke geslachte soo veele mogelyck is op een besondere Bladt/ waer doer den Liefhebber tot den Sleutel des Verstants die FLORA inde Handt heeft te beter kan aengeraecken/ want dit noyt voor desen in sulcker gestaldt in Druck gebracht ende vuytgegeuen is/ Gunstiger Leser wilt dit myn Boeck swaren Arbeyt / so werdt ick beweecht tselve naer myn vermogen door Godts Genaden te vermeerderen/ Blyft den Almogenden Godt bevolen.

An den Günstigen Leser.

Vnstiger Lieber Leser / ob wol ich durch sonderbare Neigung vnd Treibung meines Geistes mich von Jugend an nicht nur im suchen vnd nachfragen / besondern vielmehr im Außkündigen vnd bekommen allerhandt frembden wunderbaren vnd seltzamen jedoch natürlichen erschaffenen dingen Gottes deß Allmächtigen / wie dañ Handwercke vnd sonst anderer Ergetzlichkeiten / so auß Ost- vnd West Indien / auch Nord- vnd Südlichen örtern haabhafft gemacht werden / delectiret vnd erlüstiget: Ists dannoch an deme / daß vnder denen allen keine mir dermassen gefallen noch so hoch erlüstiget / als das anschawen einer so grossen Differentz vnd vielfältigkeit mancherley gewächse dero Bäume. Da ich nun von einem jeden Geschlechte deroselben dem Allerdurchleuchtigsten Großmächtigsten Herrn / Herrn Rudolpho dem Andern / Weyland Römischen Keyser / ꝛc. Höchstlöblichster Gedächtnuß / ꝛc. etliche zugebracht haben ihre May. (als welche der grössesie Wunderer vnd Liebhaber aller seltzamen frembdigkeiten den die Welt je getragen / gewesen) ein gnedigst gefallen darob gehabt / Dieselben in Kupffer zu schneiden / vnd ein Buch darüber zu verfertigen lassen / mir gnedigst in Befelch vnd Anordnung gethan / auch zu dem ende mit dero Mayest. Priuilegio allergnedigst verehret.

Hierauß bin ich zuvorderst diß Buch anzufahen vervrsachet worden / Vnd ob wol viel vnderschiedliche treffliche gelährte Männer beyde vor vnd zu vnsern Zeiten / als nemlich D. Bembertus Dodonæus, D. Matthias de Lobell vnnd Carolus Clusius (der da in den zweyen letzten oder hindersten Theilen seines Kreuterbuchs viel frembde Außländische erschaffene Pflantze / Thiere / Fische vnd Vögel beschrieben) sehr gelährtlich von denselbigen vnd deren Natur gehandelt / vnd dem Leben nach / jedoch auff der kleinen maaß / außgetruckt / So sind dennoch viel Blumliebende Geister damit nicht vollkömlich vergnügt: Weßhalben ich mich beflissen in diesem Format nicht allein das lebendige Wesen / sondern auch die grösse der Blumen vnd Zwibeln wie die ordinariè wachsen / abzubilden.

Die andere meine Vrsach vnd Bewegung ist / die vnendliche Allmacht Gottes damit für Augen zu stellen / in welcher der Mensch als in einem Spiegel sehen / mercken / vnd dardurch er bewegt werden könne / zu verstehen / wie gantz kurtz vnd nichtig sein Leben: vnnd wie groß dagegen Gottes Barmhertzigkeit sey / daß er vns nichtswürdigen Creaturen so mancherley schöne / herliche vnd wunderbare Geschöpffe der Blumen zu Erquickung mittheilen. Vnd geben vns dieselbigen zu erkennen / daß deß Menschen Leben nicht anders sey dann wie eine Blume deß Feldes / welche alßbald verwelcket / vnd gleichwol nach Christi vnsers Lieben Heylands selbst Zeugniß / herlicher ist / weder der König Salomon in seiner grössesie Herligkeit je gewesen: Dadurch wir dann zu Lob vnd Preiß seiner Göttlichen Güte aufferweckt vnd ermahnet werden.

So hat mich auch gut gedeucht / dieses Buch in zwey Theil zu distinguirn / vnd sollen demnach im ersten Theil alle die Blumen so da Zwibel zu Wurtzeln haben / eben so groß als das Leben / mit Anzeigung ihrer vnderschiedlichen Farben verfaßt werden / Ich hab auch jedes Geschlecht so viel müglich gewesen / auff jedem Blatt mit numeris gesetzt vnd angezeichnet.

Das ander Theil sol einhalten alle die Blumen mit Haarichen Wurtzeln / gleichsfals auff jedem Blatt Geschlecht bey Geschlecht gestelt / dadurch dann die Blum-Liebhaber zum Schlüssel deß Verstandes so Flora in der Handt hält / kommen vnnd gerahten können / dann ein solches Werck ist zuvor nie mehr ans Liecht kommen noch außgeben worden.

Nim demnach günstiger Leser diß mein Buch / meine Arbeit vnd Kosten danckbarlich auff vnd an / so werdē ich bewegt werden / dasselbige meinem vermügen nach zu mehren / Vnd bleibe hiemit Gott dem Allmächtigen befohlen. Datum Amstelodami 1. Septembris, Anno 1612.

Au Lecteur.

Ecteur trecher, Comme ainsi soit que par singuliere stimulation de mon esprit dez ma ieunesse ie me sois tousiours recreé non seulement à rechercher, ains à recouurer & acquerir toutes sortes des merueillenses Creatures de Dieu le Toutpuissant, aussi de manifactures & autres raritez, lesquelles tant des Indes Orientales qu' Occidentales des parties de Sud & Nort sont icy apportées par nos nauires, Et qu' entre toutes icelles n' y ayent aucunes qui tant me plaisent or recreent que la contemplation de la multiplsante diuersité des plantes, arbres & herbes & specialement des fleurs. Et d' autant que i' auois apporté à Treshaut & Tresillustrißime Empereur Rodolphe deuxiesme d' heureuse memoire la meilleure partie d' icelles, parce que sa Maiesté estoit le plus grand Admirateur & Amateur du monde de toutes les raritez & artifices mondaines il auoit pleu à sa Maiesté de me commander à les tailler en cuiure & les rediger en vn liure, à quoy aussi sa dite Maiesté m' auoit fauorisé de son octroy & priuilege comme iceluy se void : Si estce que premierement m' a meu le commandement de sa Maiesté à entreprendre ce liure; Et combien que plusieurs tresdoctes & tresexperts hommes, tant anciens que de nostre temps, comme entre autres les tresdoctes D. Rembertus Dodoneus, D. Matthias de Lobel, & D. Charles Clusius (lequel es deux dernieres parties de son Herbier adescrit plusieurs rares & estranges Creatures des plantes, animaux, poissons & oiseaux) ayent tresdoctement traicté d' icelles & de lenr nature & artificiellement suiuiz en petite forme la vie diceux au plus naif, dont toutesfois les amateurs ne se contentent plainement, pourtant estce qu' en ce grand format i' ay mis toute diligence non seulement de representer la vie, ains aussi au plus pres la grandeur des fleurs & de leurs oignons ou racines, ainsi qu' ordinairement croissent.

La seconde cause est, pour en celiure representer la toute puissance infinie de Dieu comme vn miroir auquel l' hommese penst mirer & en se mirant se souuenir de la briefeté & fragilité de sa vie & recognoistre la grandeur de la misericorde de Dieu enuers nous ses miserables Creatures, en nous donnant si belle diuersité de toutes ses creatures admirables, des fleurs, qui nous signifient & enseignent, que la vie humaine n' est que comme vne fleur des champs, laquelle tost s' euanouït & toutesfois selon le tesmoignage de Iesu Christ est plus magnifique & illustre que ne fust Salomon en sa plus haute magnificence & gloire dont serons puis apres incitez à publier le los & gloire de Dieu le Createur continnellement. Il m' a au reste semblé bon, de departir ce liure en deux parties distinctes, Au premier liure ou partie seront mis toutes les fleurs, qui ont oignons ou neuds pour racines, en leur viue grandeurs auec annotation de leurs diuersitez de couleurs, mettant chasque espece, tant que faire il s' est peu, en vne fueille à part sur leur nombres. En la deuxieme partie seront mis toutes les fleurs à racines chenelues, chasque sorte, tant que faire se peust, en vne fueille à part, par ou le bon amateur puisse mieux paruenir à la clef de l' entendement, estantes mains de flora. Car auparauant cecy n' a iamais en ceste forme esté publié on mis en lumiere. Recoy donques Amy Lecteur ce mien labeur en gré, quoy faisant m' animeras de tant plus à l' augmenter vne autre fois & à Dieu soyez recommandé.

Ad• EMANVELEM SWEERTSIUM
Batavum Septimontium principem Rhizotomum
Epigramma

Si florum vivas orbi exhibuisse figuras
Viuere perpetuo est
Quin decet ut. uiuas post busta his floribus orbi
Perpetuo effigie.

A. CLVTIVS.

IN FLORILEGIVM NOVVM

EXCELL. ATQVE

CLARISSIMI BOTAMICI DOMINI

EMANVELIS SWEERTII BATAVI

EPIGRAMMA.

SWERTIVS in vita flores dum colligit omneis,
Atque videt vitam floribus eſſe parem.
Ne ſimul, vt Flores, fieret quoque vita caduca,
Vita ſed vt vitæ & floribus eſſe queat.
Æternos, ſenior iam factus, conſtruit hortos,
Hoſce ſuæ vitæ, floribus hoſce ſuis.
Florilegum ecce catum: qui ſeq; ſuoſq; labores,
Poſt ſua, ne pereant, viuere fata facit.

Sereniſsimi Domini Electoris Saxoniæ

Secret. IOHANNES SCVSSIVS

Dreſdæ faciebat.

IN EXCELLENTISSIMORVM, RARIORVM, CELEBERRIMORVMQVE FLORVM VOLVMEN, VIRI CLARISSIMI D. EMANVELIS SWERTII,

CARMEN

DAMASI BLYENBVRGII BATAVI.

NDVS ARABS, BATAVVS, GERMANVS BELGA, BRITANNVS,
ITALVS & GALLVS, cùm TVRCIS, SARMATHA, THRACVS,
Et si quos alios MVNDVS Populos produxit;
Quas mirantur OPES NATVRÆ, & munera rara
Nullis visa VIRIS antehac; FLORES, puto, raros,
Hos BATAVVS magno molimine junxit EMANVEL
ZVVEERTIVS, his libris, HORTI instar cuncta ferentis
NOMINA RARA quibus FLORES signantur, & vltrà
Hæc quoque VERTVMNI, & POMONÆ DONA, quot INDVS
Fert Gemmas, quot CHINENSES Conchas, MAGALANI
Ignotos fructus, simul omnia iunxit; Auesque,
Quadrupedesque, Ferasque, verendaq; MONSTRA marina,
Cumque aliis mille, & mille, quos ORBIS VTERQVE
Nobis DIVINI consensu NVMINIS offert,
Atque ABORIGINIBVS nostris ignota fuerunt;
ZVVEERTIVS hæc nobis fert omnia. ZVVEERTIVS ille
Cuius Nomen, amans CÆSAR RODOLPHVS, (ab omni
Sæclo, quo nullus vel amantior extitit vnquam
RARORVM FLORVM, vel doctior in censendo
GANGETICAS merces, CONCHYLIA, PEGMATA, CANCROS.)
Sæpius illum ad se, ostendens SVA MIRA vocauit.
Quocirca gaudete VIRI; Laudate laborem
ZVVEERTI: Qui vobis præsentat MVNVS in ORBE
Haud visum prius. Et communi psallite cantu;
ZVVEERTI viue. Tuum sit Nomen semper in ore
Omnibus, & dicant: operi tibi gloria par sit.

Sonnet a L'autheur

LE SIEVR EMANVEL
SWERTZ HOLLANDOIS
SVR CES AMAS DES PLVS rares fleurs.

Oy qui as recherché tout l'Auril de ton aage
Nous faictes voir NATVRE en ses plus beaux secrets,
Et en si peu de lieu l'esmail de touts bocquets
En vostre Automne asteur, vng si plaisant ouurage.
Quels fruicts tres-excellents! quel musc offréz pour gage!
Quel beaulme! quel parfum! quelle senteur nous mets
Au deuant de noz yeux! quels flairs, doceurs, bienfaicts!
Sans fanir, sans tarir vng Nectarin breuuage!
Venez vous donc sentir qui estes Curieux
La ou est espanché toute l'odeur des Cieux,
*Gouste*z *ces fruicts ie vous prie & prie encore;*
Et dictes auec moy: I'apperçoi que ces Fleurs
Surpassent millefois touts souëfues odeurs
Mercy EMANVEL premier mignon de FLORE.

Augerius T. F. Clutius M. Doct.
apud Amsterodam.

Exoti-

EXOTICÆ QVÆDAM DOCTRINÆ AVTHORIS

CIRCA FLORVM PLANTATIONEM VTILES.

VANDOQVIDEM à quibusdam viris magnatibus, qui venustissimorum & pulcerrimorum florum plantatione delectantur, sæpius à me petitum, vt ijs aliquam informationem, quomodo se in extrahendis & inserendis floribus habere debeant, intermittere non debui, quin in eorum gratiam & commodum subsequentes regulas euulgarem.

Primò itaq; obseruandum, omnes flores bulbosos, siue crassas & rotundas radices habentes mense Augusto è terra esse extrahendos, cum hac tamen cautela, vt illos, quorum semina adhuc immatura, tam diu in terra relinquant donec semina perfectè maturuerint.

Secundo, possunt extracta radices florum, tribus septimanis, vel etiam integro mense sine corruptione extra terram conseruari, & intra duas vel tres septimanas in terram rursus inseri, & quo terra subtilior, eo melior est.

Tertiò, terram pro floribus inserendis aptam hoc modo præparabis. Primo facias in terra iustæ magnitudinis fossam in ea ponas excrementa boum & partem optimæ terræ nigræ, misceas & sinas per annum in prædicta fossa iacere, ita tamen, vt aliquoties in anno misceantur, vt superflua & inutiles herbæ expurgentur & dicta excrementa putrescant.

Quarto etiam hoc modo aptam terram parabis. Accipe cortices tusas de quercu quibus sutores vsi sunt, quo antiquiores eo meliores, misce cum bona terra nigra & ponas simul per annum in fossa iuxta modum præscriptum, post annum per cribrum separa crassiorem terram à tenuiore, & habebis aptam terram ad inserendos flores.

B Kurtze

Kurtze Unterrichtung deß Authoris / wie man sich in Pflantzung allerhandt Blumen verhalten soll.

DEmnach ich von etlichen vornehmen Herrn / vnd Liebhabern der Blumen vnnd schöner Gewächsen / in Teutschlandt zu mehrmaln ersucht worden / jhnen einen guten Bericht mit zutheilen / wie man sich mit herauß nehmen / vnnd wieder Eynsetzung der Blumen / vnd anderm verhalten solle / hab ich denselben zu dienst vnd gutem / nachfolgenden Bericht mittheilen wollen.

Erstlich sollen alle Blumen / so Zwibeln vnd dicke Wurtzeln haben im Augusto auß der Erden genommen werden / bey welchem aber zu mercken / daß man die jenige so Saamen haben / so lange soll stehen lassen / biß der Saame zeittig worden.

Zum andern / kan man die herauß genommene Zwibeln oder Wurtzeln von den Blumen / drey Wochen oder ein Monat wol ohn schaden auß der Erden behalten / vnd kan man dieselbe also innerhalb vierzehen tagen / oder drey wochen wiederumb in die Erden eynsetzen / vnnd je subtiler die Erden zugericht wirdt / je besser sie ist.

Zum dritten / kan die Erden auff diese manier vnd weiß preparirt vnd zugericht werden: Erstlich soltu in die Erden ein ziemlich groß Loch oder Gruben machen / darinn soltu ein theil lauter Kühtreck / vnnd ein theil von der besten schwartzen Erden darinn legen / vnd durch einander mischen / das soltu also ein jahrlang liegen lassen / doch deß Jahrs einmal oder etlich durch einander mengen / damit das vnkraut darauß vertrieben / vnnd der mist verfault seyn werde / also wirstu ein gute Erden haben.

Zum vierdten / kanstu auch auff diese weiß ein gute Erden dir zu bereiten: Nim alte Rinden so die Schumacher gebraucht / je älter dieselben / je besser sie seyn / zu denselben thue gute schwartze Erden / thue sie in ein Gruben / vnd misch durcheinander / wie obgemeldt / laß es durchs Jahr liegen / biß die Rinden verfaulet seyn / hernacher nehme die Erden vnd reuter dieselbe durch ein Sieb / darinn setz die Blumen vnd Gewächs / so werden sie schön wachsen.

CATA-

CATALOGVS LIBRI PRIMI FLORVM RADICIBVS BVLBOSIS.

ANEMONE LATIFOLIA.

FOL. 2.

Nemone Calcedonica maior flore viridi pleno Violacea-rubentibus lineis nedum descripta.
Anemone Pauo maior multiplex Cinabrii coloris flore pleno.
Anemone Calcedonica maxima viridibus lineis distincta.
Anemone Pauo simplex flore Cinabrii col. absque circulis.
Anem. Pauo circulato flore Cinabrii aut Phœnicii col.
Anemone incarnata flore intensè carneo.
Anem. Violacea eleganter rutilans nedum descripta.
Anem. fl. arantii mali colore nedum descripta.
Anem. Cramosina.
Anem. intensè violacea.
Anem. carnea.
Anemone purpurea pallescens,
Anemone purpurea.

ANEMONES LATIF. secunda species fol. & radicibus à praced. differens.

Fol. 2.

Anem. lat. fl. exalbido.
Anem. siue Ranunculus siluarum albis rubentibus plenis floribus.
Anem. hortensis flore albo nedum descripta.
Anem. leuiter purpurascens.
Anem. siue Aconitum hyemale lut. fl.
Anem. hortensis lutea.
Anem. grisea.
Anem. Coccinea minus intensa.
Anem. stellata fl. cæruleo foliis Geranii.
Anem. silu. alba.
Anem. lat. cæruleo pallescente colore.
Anem. stella alba fol. Geranii.
Anem. stella cæruleo-violacea fol. Ger.

ANEM. TENVIFOL. Tertia species.

Fol. 4.

Anem. Cramosina.
Anem. flammea rubra.
Anem. byzantina.
Anem. Coccinea.
Anem. alba lineis nigris distincta nedū.
Anem. cæruleo-violacea.
Anemone intensissimè rubra.
Anem. alba.
Anem. facie florum pomi.
Anem. grisea versicolor.
Anem. Byzantina coccin. pl. fl.
Anem. alt. facie Byzant. coccinea fundo albido.
Arum Byzantinum, fol. 43.
Arisarum siue Arum minus Angustif. fol. 43.

Fol. 48.

Asphodelus ramosus flore albo.
Asphodelus luteus.
Asphodelus maior flore albo.

CROCVS VERNALIS.

Fol. 5.

Crocus alb. striatus.
Crocus multiflorus albus facie lutei maior non desc.
Crocus aureus striatus.
Crocus columbinus.
Crocus cæruleus strijs violaceis.
Crocus albo flore.
Crocus lut. fl.
Crocus cineritio fl.

CROCVS AVTVMAL.

Fol. 6.

Crocus columbinus.
Crocus cæruleus strijs violaceis.
Crocus cinerinus.
Crocus verus fl. purpureo.
Crocus albus nedum descriptus.
Crocus cæruleo-violaceus.
Colchicum Pannonicum multifl. album.

Fol. 56.

Colchicum vernum purpureo rubrum.
Colchicum album purpureis lineis.
Colchicum facie col. fritillariæ.
Colchicum luteo flore.
Colchicum plenum album purpurascens.
Colchicum vulg.
Colchicum Illyricum Græcum non venenatum.
Colch. Syriacum Alexandrinum.
Colch. album folia in Autumno proferens non descriptum.

Fol. 1.

Corona Imperialis duabus coronis ornata flore flauescente.
Corona procerior rubra.

Fol. 59.

Cyclamen Romanum folijs hederæ fl. Carneo.
Cyclamen Francicum flore purpureo hederæ folio.
Cyclamen vernale albescente flore.
Cyclamen Germanicum flore rubro.
Dens Caninus fl. albo. Fol. 6.
Dens Caninus fl. purp. ibid.
Dracunculus seu serpentarium maius, fol. 43.

Fol. 7.

Fritillaria Aquitanica flore luteo virescente.
Fritillaria minor polyanthos colore atro-purpureo n. desc.
Fritillaria Hispanica maior vmbellifera fl. purp.
Fritillaria purpur.
Fritill. alba.
Fritill. lutea præstantissima nedum descripta.
Fritillar. maior. multiflora purpurea.

Fol. 42.

Gladiolus carneus.
Gladiolus Byzantinus atro-purpureus.
Gladiolus Italicus purpureo Violaceus
Gladiolus albo flo. non descriptus.
Gladiolus maximus Capitis aut Promontorij bonæ spei magnitudine alias omnes species superans. fol. 66.

Fol. 11.

Hyacinthus fl. exalbido.
Hyacinthus multis floribus cæruleus.
Hyac. totus albus.
Hyac. purpureo-cæruleus.
Hyacinth. facie Oriental. fl. cærul. elegant.
Hyacinth. facie Hyacinth. Orient. totus albus.

Fol. 12.

Hyac. pleno fl. cæruleus.

Hyacinth. siue Simbul Indicum cæruleo-purpureus.

Hyac. comosus albus.

Fol. 13.

Hyacinth. Hispan. siue Anglicus fl. cærul.

Hyacinth. Hispan. fl. albo.

Hyac. Hispan. fl carneo.

Hyacinth. facie super fl. cærul. campanulas æmulantibus.

Hyac. coronatus comosus è viridi purpureo cæruleus.

Hyac. luteus obscurè virescens.

Fol. 14.

Hyacinth. Iudicus tuberosus Narcissi albi facie non descriptus.

Hyacinth. Iudicus tuberosa radice albus.

Hyacinth. Swertii Promontorij bonæ spei, Bulb. ex albo purpurascente, nondum protulit flores & nondum descriptum.

Fol. 15.

Hyacinth. German. fl. albo.

Hyacinth. maior Azureus.

Hyacinth. paucioribus floribus cæruleus.

Hyacinthus German. cæruleo-violaceus.

Hyacinthus (siue Ornithogal.) Luridus.

Hyacinthus Germ. carneus.

Hyacinthus Autumnalis purpureo-cærulæus,

Hyacinthus siue Ornithogalum vnifolium fl. cærul. pallescente.

Fol. 16.

Hyacinthus Peruianus fl. violaceo, cæruleove purpureus multiflorus.

Hyacinthus Peruianus facie super. carneus.

Fol. 17.

Hyacinthus Byzant. cæruleo-lacteus.

Hyacinth. Lilifolius cæruleo lacteus.

Hyacinthus peregrinus pluribus caulibus præditus cæruleo-violaceus.

Hyacinthus autumnal. carneus.

Fol. 18.

Hyacinthus Africanus bulbo crasso rubescente exalbido floruit Anno 1611. facie Hyacinthus Peruianus, fol. 66.

Hyacinthus Indic. Promontorij bonæ spei dictus Swertzius bulbo albo folijs latis & guttatis.

Hyacinthus Neapolitanus. fol. 65.

Hyacinth. caulis foliosa. ibid.

Fol. 19.

Hyacinthus Bottryoeides Carneus.

Hyacinthus Bot. albus.

Hyacinthus Bot. cærul.

Hyacinthus siue Muscari purpureus.

Hyacinthus siue Muscari luteus.

Hyacinthus siue Muscari carneus.

Hyacinthus siue Muscari albus.

Hyacinth. Bottryoeides maior Hispan.

Fol. 34.

Iris bulbosa Anglica perperam maior alba.

Iris bulbosa Anglica maior grisea strijs violaceis.

Iris bulb. Angl. maior alba strijs violaceis.

Iris bulb. maior Francica cærulea & eius varietas, venulis crassioribus dotata purpureis.

Fol. 35.

Iris Bulbosa Hisp. fl. albo.

Iris Bulbosa fl. cineritio.

Iris Bulbosa fl. cæruleo.

Iris Bulbosa fl. luteo.

Iris flore atro-purpureo viola.

Variaq; varietas.

Fol. 36.

Iris Hispan. bulbosa cærulea-purpurea, ab alijs speciebus differens.

Iris latifol. bulbosa prima Clusij purpureo saturato colore.

Iris tuberosa saturato viridi colore.

Fol. 37.

Iris Byzantina Angustifolia cærulea fl. pleno nedum descripta.

Iris Byzantina flore albo nedum descripta.

Iris Byzant. fl. cæruleo.

Iris Byzantina minor graminea flotib. purpur.

Fol. 30.

Iris Susiana maior varie reticulata.

Iris purpurea exotica Camerarij.

Fol. 39.

Iris Susiana minor latifol. facie cum maiore eadem.

Iris flore atro-purpurante.

Fol. 40.

Iris Dalmatia siue Asiatica flo. cærul. odorato.

Iris purpureo-violacea varia

Iris pumila seu Chamæiris cæruleo-cineritia.

Iris lutea variegata.

Iris pumila purpurea & castanei coloris.

Fol. 41.

Iris latifolia alba oris cæruleis.

Iris Tripolitana flore luteo.

Iris pumila Latifolia atro-purpurea.

Iris pumila siue Chamæiris latifol. purpureo-cærul.

Iris pumila purpureo-violacea.

Lilium Persicum. fol. 44.

Fol. 45.

Lilium Album.

Lilium Album Byzantinum.

Fol. 46.

Lilium flauo-rubicundum.

Lilium flauum à præcedenti parum differens.

Lilium rubrum bulbiferum

Fol. 47.

Liliosphodelus luteus.

Liliosphodelus flore rubro.

Liliosphodelus flor. albo Richerij siue phalangium Allobrogicum, flos æmulatur lilium album.

Fol. 49.

Martagon Pomponij præcox saturatius miniatio calore multis floribus ornatum.

Martagon Calcedonicum eiusdē cum superiore coloris paucos flores ferens.

Fol. 50.

Martagon Calcedonic. plures ferens flores.

Martagon Calcedonic. serotinum.

Fol. 51.

Martagon luteum alias species florum multitudine superans.

Martagon flore lurido.

Bulbus obscurus, tuberis promontorij bonæ spei, bulbo Martagonis lutei, non dissimilis adhuc incognitus, folio 66.

Fol. 52.

Martagon siue Hemerocallis Imperialis flore albo sine punctulis.

Martagon griseum.

Fol. 53.

Martagon siue Hemerocallis fl. suaue rubente.

Matagon carnei coloris.

Variaque varietas.

Fol. 60.

Moly exoticum caule & fol. triangulatis floribus albis strijs viridibus ornatis & ad Campanularum formam accedentibus, nedum descriptum.

Moly flauo flore.

Moly atro-purpureum.

Moly minimum albo flore.

Moly colore lurido.

Fol. 61.

Moly montanum Cramosinum.

Moly Indicum multiflorum fl. purpurascente.

Moly siue Allium Vrsinum albo flore.

Moly Indicum siue Caucason.

Fol. 20.

Narcisso-lyrion precox album Byzantium.

Narcisso-lyrion bulbosum serotinum Hispan. maius.

Narcisso-lyr. minus album serotinum.

Narcisso-lyr. bulbosum German. triphyllon.

Narcisso-lyr. bulbos. Autumnale tenuifolium.

Fol. 21.

Narcissus falsus siue Pseudonarcissus dilutior flauus tuba sexangulari non descriptus.

Narc. &c. Pseudonarcissus maius Hispan. fl. luteo.

Narc. &c. Pseudonarcissus minor Germanicus luteus.

Narc. &c. Pseudonarcissus iunceus latifolius tuba non simbriata & quasi abscissa flore flauescente non descriptus.

Nar.

Narc. &c. Pseudonarcissus iuncifolius tuba non fimbr. fl. flauescente.
Narciss. &c. siue Pseudo-narcissus duplici tuba fl. lut.
Narc. &c. Pseudonarcissus oblonga tuba albus totus.
Narc. &c. siue Pseudonarcissus iuncifolius fimbriata tuba flor. flauescente.
Narc. siue Pseudonarcissus Hisp. fl. luteo pumilus.
Pseudonarcissus, fl. albo, tuba oblonga, fimbrijs luteis.

Fol. 22.

Narcissus serotinus medio-rubeus.
Narcissus Africanus minor aureus.
Narcissus præcox medio-rubeus.
Narcissus vulgaris corona lutea.

Fol. 23.

Narc. Africanus aureus multiflorus.
Narcissus maior albior fl. albo medio-luteus.
Narcissus donax Narbon. flo. albo mediolut.

Fol. 24.

Narc. albus duplici corona.
Narcissus alter medioluteus Pisanus.
Narcissus totus niueus elegans breui calice.
Narc. totus albus mediocri calice latifolius reflexus.
Narcissus flore flauo breui calice non desc. facie toti albi supra descripti.

Fol. 25.

Narcissus maximus griseus amplo calice flauo non desc.
Narcissus alter minor amplo calice.
Narcissus albus oblongo calice luteo.

Fol. 26.

Narc. Constantinopol. siue Calcedonicus albus flore pleno.
Narciss. falsus, siue Pseudonarcissus duplex multum diuiso calice odoratus.
Narc. &c. siue pseudonarcissus duplex maior luteus.
Narc. &c. siue Pseudonarc. duplex minor luteus.
Narc. albus vulgaris plenus.

Fol. 27.

Narcissus tertius Mathioli albus.
Narcissus marin. siue Pancratium flor. albo.

Fol. 28.

Narcissus Virgineus Pet. Gareti flor. albo ad basim exterius rubeus non descriptus neq; visus ante.
Narc. Indicus latifol. dictus Iacobeus flo. rub.
Narc. vernus fl. lut. facie Colchici lutei.

NARC. IVNCIFOL.

Fol. 29.

Narcissus luteus albicantibus lineis distinctus breui calice.
Narc. lut. pleno flore.
Narc. lut. breui calice vulgaris.
Narc. totus albus reflexus maiori calice.

NARCISSI DIVERSOR. GENERVM. Fol. 30.

Nar. iuncif. albus circinatis foliolis.
Narcissus iuncifol. albus Autumnalis.
Narciss. falsus seu Pseudonarcissus iuncifol. asperis oris flauescens.
Narcissus Autumnalis paruus flor. albo.
Narcissus mar. siue Pancrat. maius floribus rubicundis. Sed non dedit nobis florem.
Narcissus mar. minor, siue Pancratium, aut Hemorocallis Valentina Clusij flore purpurascente, sed nondum floruit.
Narcissus iuncis folijs flore luteo reflexo. fol. 65.

Fol. 31.

Narc. Indicus Orientalis dictus Swertius bulbo admodum magno & compressus rotundo non descriptus, neque nobis florem dedit, folia habet narcissi.
Narcissus Indicus Occidentalis folijs narcissi latifolij dictus Swertzius, neque hic florem dedit.
Narcissus Promontorij bonæ spei, nondum protulit flores, sed tantum bulbos oblongos & crassos. fol. 67.
Narcissus totus albus de virginea à D. Petro Gareto flore plenus, in medio oblongo apice. ibid.

Fol. 32.

Narcissus Indicus siue Pancratium marinum Orientale folijs triquetris dictus Swertzius maior non descriptus.
Narcissus Indicus siue Pancratium Occidentale nedum descriptum.

Fol. 33.

Narcissus mar. siue Pancratium verum Clusij.
Narc. marinus siue scilla marina.
Narc. mar. siue scilla minor Hispan.
Narcissus siue Pancratium maius Hispan.

Fol. 57.

Ornithogalum Arabicum multiflorum album vmbilico aut capite nigro interiore.
Ornithogalum Neapolitanum flore interius candido exterius cinereo.
Ornithogalum minus vulgatum.
Ornithogalum Hyacinthinum luridū vulgare.

Fol. 58.

Ornithogalum flore albo viridiq; linea in dorso prædito.
Ornithogalum siue Lilium Alexandrinum multiflorum maxima spica.
Ornithogalum Indicum Promontorij bonæ spei, nondum protulit flores, bulbos autem eximie crassos, facie à superioribus non multum dissimiles. fol. 67

Fol. 64.

Pœonia multiplex sanguinea.
Pœonia multiplex exalbida.
Pœonia simplex alba.
Variaq; varietas.

Fol. 54.

Ranunculus Asiaticus grumosa rad. pleno flore albo rubroq; mixto colore.
Ranunculus Lusitanicus siue hyemalis fl. luteo.
Ranuncul. Asiaticus grumosa rad. sanguineus dupl. fl.
Ranunculus grumosa rad. simpl. flore rubro.
Ranunculus luteus duplex florem vnum ax alio emittens.
Ranunculus Asiaticus grumosa rad. flore albo maculis rubescentibus prædito simplici.

Fol. 55.

Ranunculus pleno flore albo.
Ranunc. Asiat. grum. rad. flor. flauo rubris venis distincto.
Ranunculus glomeratus latens.
Ranunculus grumosa radice 1. Clusij fl. luteo odorato.
Ranunculus aquaticus falsò dictus siue Caltha palustris duplici flore.
Radix bulbosa alba promontorij bonæ spei collo oblonga & crasso. fol. 66.

Fol. 62.

Sisyrinchium maius fl. cærul.
Sisyrinchium maius fl. cærul.
Satyrion è Guinea delatū nō descriptū.

Fol 63.

Satyrion alt. siue testiculus Vulp. fl. carneo.
Satyrion Apulei fl. atro-purpurascente.
Satyrion fl. purpureo.
Satyrion siue Orchis testiculus carneus.
Satyrion siue Orchis maior fl. rubro.
Satyrion siue Palma Christi flo. niueo, folijs maculatum.
Satyr. siue Palma Christi rubicundum non maculatum.
Satyrium fœmina grisco colore.
Satyrium siue Palma Christi cramosino (vt aiunt) colore.

Fol. 8.

Tulipa Bombicina Gallis dicta hilari phœnic. col. fundo vano albicantibus oris.
Tulipa tricolor alba flammis rubris intercursantibus sulphuracea.
Tulipa Persica trib. ext fol. rubra, albis oris, internis albida, fundo cæruleo.
Tulipa purpurea violaceo alba flammea & alata vt vocant.
Tulipa niuea rubris flammis intensis intus & extra.
Tulipa alba lineis & punctis rubro-purpureis prædita
Tulipa flammea rubro-lutea.
Tulipa alba fundo cæruleo intensius ad basim, dilutius ad medium florem, vnde exit linea coccineo-rubra in latitudinem diducta intus & extra.
Tulipa intus saturatius carnea, exterius autem leuiter fundo luteo.

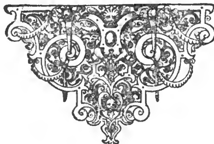
Tulipa aurea lineis & punctulis rubris aspersa.
Tulipa aurea saturato rubro elegans.
Tulipa alba.

Fol. 9.

Tulipa saturatius rubra oris sulphureis.
Tulipa alata alba purpureo-coccineis flammis.
Tulipa aurea rubris flammulis & punctulis aspersa.
Tulipa purpurea candidis oris.
Tulipa flore purpureo-rubro patulo striata ex fundo albo.
Tulipa niuea confusa rubro-purpureo colore saturato.
Tulipa purpurea lineis violaceis obscuris.
Tulipa lutea confusa rubro miniato.
Tulipa lutea diluta lateribus rubris.
Tulipa rubra fundo vario.
Tulipa lutea hilari rubro confusa.
Tulipa Cramosyna vt vocant candicantibus oris.

Fol. 10.

Tulipa purpureo-violacea minus saturato oris albescentibus.
Tulipa Laprock nominata lutea intensa flammis largis sanguineis ornata.
Tulipa niuea lateribus latè rubris-purpureis punctulatis fundo pallidè cæruleo.
Tulipa sulphurea rubro saturato conspersa.
Tulipa alba flauedine confusa striatis purpureis rubris flammis.
Tulipa lutea, oris sulphureis, annulo rubro punctis rubris intus pleno, fundo vario.
Tul. purpureo-rubra saturata albis oris.
Tulipa violacea-purpurea.
Zingiber flore albo à M. Stephano, & ab authore in flore ipso visum. fol. 65.

CATA-

CATALOGVS.

Den eersten Boeck tracterende van de Bloemen met bollen/ ende die dicke Worttelen hebben,

Anemone met breede bladen.

Fol. 2.

Nemo. Calcedonica, die Bloem groen met roode violette strepen/ geheeten *Superitium*.

Anemone Calcedonica grot met roode strepen.

Anem. Pavo die grootste/ dobbelt Cinober Coleur.

Ane. Pavo enckel sonder rinck fermelioen Coleur.

Anemo. Pavo enckel met den rinck fermel. Coleur.

Ane. Incarnaet hooger als Lijfverf.

Ane. rooth violeth uytnemenden schoon.

Ane. Orange Coleur.

Ane. Cramosyn Coleur.

Ane. Schoon violeth.

Anem. Lyfverf.

Ane. Bleeck purpur.

Ane. purpur.

Anemone met breede bladeren/ so nuuge verschillende van de voorgaende.

Fol. 3.

Anem. Aschverff.

Anem. Oft dobbelen Hanen voet witt ende rooth blosende.

Anem. Met gesloten groene breede bladen snee with.

Anem. met breedt blad die gheele hofbloem van *Clusius*

Anem. Licht purpur.

Anem. Oft *Aconitum* met gheele bloemen.

Anem. Graw Coleur.

Anem. Schlecht Cramosyn verf.

Anem. Oft gesternden *Anemone* licht blaw met feruel bladen.

Anem. Gestart with als voir.

Anem. Gestart violeth purpur als voir.

Anem. Den wilden witten *anemone* met veselachtiche wortelen.

Anemone met smale Bladeren.

Fol. 4.

Anem. met Cramozyden bloemen.

Anem. als root fluweel.

Anem. bisantina dobeel binnen purpur den gront wittachtich.

Anem. Coetsiemillo.

Anem. With uyt den grauwen met swertte strepen niet beschreven.

Anem. Blaw violeth.

Anem. Bruyn doncker rooth.

Anem. with.

Anem. Gelyck appelblueyssel.

Anem. Grau nyet geheel with.

Anem. dob. bruyn carmosyn rooth.

Anem. Den selven dob van eender veroben een ander faictsoen.

Fol. 43.

Arum bisantinum met roode besien:

Arisarum oft *Arum* de kleynste met smallen bladen.

Fol. 48.

Asphodilus met tacken kleyne Bloemen with.

Asphodil. met geele bloemen.

Asphodil. met veselachtige worttelen witte sterren.

Vroegen Somer Crocus, oft Saffraen bloem.

Fol. 5.

Crocus, with met bruyne strepen.

Crocus with met veel bloemen de gedaente gelyck den gemeenen gheelen *Crocus* niet beschreven.

Crocus grouwe lacken.

Crocus blauachtich.

Crocus blauachtich met violetten strepen.

Crocus with.

Crocus gheel.

Crocus asverff.

Herfst Crocus oft Saffraen Bloem.

Fol. 6.

Crocus uyt den blauwen.

Crocus uyt den blauwen met violete strepen.

Crocus asverff.

Crocus purpur den rechten saffraen.

Crocus with niet beschreven.

Crocus blau violeth.

Fol. 56.

Colchicum oft tytloos dye int voor jaer bloeyt met root purpur bloemen.

Colchicum with met purpur strepen.

Colchicum dy gedaente van de bloem van frittillarie.

Colchicum gheel.

Colchicum dobbelt with purpurachtich.

Colchicum gemeen bleeck met purpur/ oock root purpur.

Col. with dat zyn groen in den herfst brengt nyet beschreven. Fol. 65.

Fol. 1.

Corona Imperialis met twee croonen boven een geelachtich rooth.

Cronn oft Keysers Croon met roode orange bloemen.

Fol. 59.

Cyclamina oft verckens broot van Roomen met scherpe bladen binnen hart wys geplect/ met witte rooth blosende bloemen.

Cyclam. uyt Franckryck nyet zoo schoon geplect / dy bloem verscheelt weynich bleecker.

Cyclam. dat int voor jaer bloeyt met witachtige bloemen / brengt zyn worttelen midden onder den boll gelyck de raepen doen.

Cyclam. uyt Duytsland met ronde bladen dye Bloem cramosyn root/ wyck purpurachtich.

Fol. 6.

Dens caninus. oft Hontzants met witte bloemen.

Dens caninus met roode bloemen.

Fol. 7.

Fritillaria van Aquitanien buyten grau binnen groengeel.

Fritillaria root purpur dye kleynste met veele kleyne bloemkens/ niet beschreven.

Fritillaria met dye croone uyt Spaengien braun purpur.

Fritillaria with.

Fritillaria geel met roode aderen ruyt wys omgetogen.

Fritillaria met veele groote bloemen purpur bleeck. Fol. 44.

Fol. 42.

Gladiolus oft Sweerdekens Lyfverff.

Gladiolus met purpur bloemen.

Gladiolus uyt Italien met rood: violette bloemen.

Gladiolus with nyet beschreven.

Gladiolus den grootsten slach met roode groote Bloemen gebracht van *Capo del Bona Speranza*, is niet beschreven Fol. 66.

Gember die bloem with/ ick heb dye bloem gesien by M. Steven. Fol. 65.

Hyacinten Orientael.

Fol. 11.

Hyacint wittachtig.

Hyacint die vroege met veel bloemen.

Hyacint with.

Hyacint blau violet.

Hyacint die kleynste/ faitsoen gelyck dy voirgaende with.

Hyacint die kleynste voirgaende schoon hemels blau.

Fol. 12.

Hyacintus Orientalis met blau violette dobbele bloemen.

Hyac. de grootste / oft Indiaense / simbel geheeten / purpur blau.

Hyacintus Comosus Germanicus met witte bloemen gelyck die Lelikens van den dale.

Fol. 13.

Hyacintus van Spaengien ofte Engelland blau peers.

Hyac. met witte bloemen.

Hyac. met Lyfoerwe bloemen.

Hyac. met bleecke blauwe gesteernde kloskens.

Hyacintus Comosus met die Croon / purpur.

Hyacintus geel ende groen.

Fol. 14.

Hyacintus uyt Indien met knobbellachtige wortteleu de gedaenten wu by na gelyck den witten narcissen.

Hyac. uyt Indien een ander witte gesteernde bloem van *Clusius* met knobbelachtige wortelen.

Hyacintus Capo del bona Speranza van Sweerts den boll with roth blosende met veel lange smalle spitsige bladen.

Hyacinten met sterren.

Fol. 15.

Hyacint. uyt Hoochduytsland met witte bloemen.

Hyac. de grootste met veel schoone hemels blau bloemen / noch niet bescreuen.

Hyac. gelyck die voirgaende / maer niet zoo veel blomen.

Hyac. uyt Hoochduytsland met blau violetteblomen.

Hyac. oft *Ornittogalum* met groen geele bloemen.

Hyacint. Germanicus met Lyffverfse bloemen.

Hyac. met blau purpur bloemen bloeyt in den herfst.

Hyac oft kleyn *Ornittogalum* met bleecke blau bloemkens met een ront blat spitsich.

Fol. 16.

Hyac. van *Peru* met veele root purpur binnen blau bloemen.

Hyac. van *Peru* met lyfverfve bloemen.

Fol. 17.

Hyacint bysantyn met veele bleecke blauwe bloemkens.

Hyacint met lelien bladern die bloem bleeck blau.

Hyacint met veele stelen ende veel blau violette starckens.

Hyacint met lyffverf bloemen / die in den herfst bloeyt.

Fol. 18.

Hyacint uyt Westindien eenen grooten dicken boll / heeft gesloreert Anno 1612. met veele bleecke blauw bloemen / gelyck den Hyacint van Peru / niet bescreven.

Hyacint van Deylandt *de Capo bona Speranza*, den boll with / die bladen breet / onder met bruyn root op with besprengt / geheeten Sweerts / ende heft noch keen bloemen gedragen.

Fol. 65.

Hyacint van Neapoles.

Hyacint met den steel vol bladen.

Fol. 91.

Hyacint ofte Druyskens lyfverf.

Hyacint oft Druyskens with.

Hyacint oft Druskens schoon blau.

Hyacint oft *Dipcati muscari* geheeten purpur.

Hyacint oft *Muscari* geel.

Hyacint oft *Muscari* lyfverf.

Hyacint oft *Muscari* with.

Hyacint tgroot Spaens Druyskeu bruyn blauw.

Fol. 34.

Iris Engelssen met die groote bloem with.

Iris Engelssen met groote bloem grau with met violette strepen.

Iris Engels blau ende with gemarmert.

Iris Engels blau met violetten gefiguerert met veel ander coleuren.

Fol. 35.

Iris van Spaengien met witte bloem met bollen.

Iris van Spaengien asverff.

Iris blau.

Iris geel.

Iris schoon violet purpur / veel meer andere verscheiden coleuren.

Fol. 36.

Iris Bulbosa uyt Spaengien sonder opstaende bladen / niet bescreven.

Iris Clusii met den boll met breede bladen purpur verf.

Iris met knobbelachtige Worttelen groen geel ende sweert op die hangende bladen van de bloem.

Fol. 37.

Iris ByZantina met lange smalle bladeren / met die blauwe dobbele bloem / niet bescreven.

Iris ByZantina met die witte bloem zeer schoon die fraengien met meuserf verchiert / niet bescreven.

Iris ByZantina oft *Iris Clusii*, met die blauwe bloem.

Iris ByZantina minor graminea floribus purpur.

Fol. 38.

Iris Susiana latifolio met die grootste bloem die drye buytenste omgeschlagen bladen dick zynde binnen swart als fluwel / dander doncker peers die drye opstaende bladen zyn doortogen met zeer veel aderen swarttachtich / wittachtich / nets gewys.

Iris vreempt van *Camerarius* met breeden bladen purpur bloem met blau door den anderen gemengt.

Fol. 39.

Iris susiana met breede bladeren wat kleynder de gedaente als de voirgaende zelsaem die aderen door een loopende nets gewys.

Iris met breede bladeren hooch purpur.

Fol. 40.

Iris Dalmatica welckrieckende blau met veel bloemen met breede bladen.

Iris met breede bladen purpur violeth.

Iris Leech oft Cort met breede bladen licht blau.

Iris met lancktamalyck en breedt bladen die bloem geel.

Iris leech oft cort met breede bladeren taneyt verff.

Fol. 41.

Iris leech met cortte breede bladen die bloem with met eenen blauwen boirt.

Iris leech met cortte breede bladeren / die bloem grooter ende geel.

Iris leech met cortte breede bladeren hooch root purpur.

Iris leech met cortte breede bladeren purpur ende blau.

Iris leech met cortte breede bladeren purpur ende violeth.

Fol. 44.

Lelien van Perssen met purpur bloemen.

Fol. 45.

Lelien with gemeen.

Lelien with kleynder ende teerder van bloemen.

Fol. 46.

Lelien ofte Martagon geel ende root oraenge.

Lelien geel ende rooth weynich verschillen van der voirgaende.

Lelien oft Martagon saet dragende rooth hooch oraenge.

Fol. 47.

Lelien oft *Asphodelus* met dicke worttelen / geel / oft dachlich genaempt.

Lelien oft dachlis als bouen met oranie bloemen.

Lelien oft geheeten *Phalengium Alabrosicum*, deaecht veele witte Lelienkleynder als die voirgaende / die worttelen zyn dicke lange draeykens gelyck een scryff pen.

Fol. 49.

Martagon Pomponeum, ofte van Someren geheeten dat tytlichen bloeyet met smalle bladen / deaecht veel bloemen / als root corael nyet soo bruyn van verfven.

Martagon van Calcedonea / oft van Constantinopolen met weynich bloemen / die bloeme ende verwe als bouen.

Fol. 50.

Martagon van Constantinopelen die veel bloemen deaegen / van coleur treckende opt root corael.

Martagon van Constantinopolen met weynicher bloemen die spade wat bleecker als die voirgaende.

Fol. 51.

Martagon schoon geel met veele groote bloemen 70. ende 80. bloemen op eenen steel met weynige stippelen / nyet bescreven.

Marta-

Martagon met groene gheele bloemen gesprengt.

Eenen boll uyt Indien van *Capo del Bona Speranza* bruyn rooth/ den boll van eender Martagen gelyck. Fol. 66.

Fol. 52.

Martagon ofte Simbelen snee with sonder stippen.

Martagon ofte Simbel wittachtich gryß met stippelen.

Fol. 53.

Martagon ofte Simbel purpur rooth blosende.

Martagon ofte Simbel Lyffverf root blosende/ met veel meer veranderinge van verwen.

Fol. 60.

Moly vreempt/ den steelende bladen zyn drieeantich eenen voet hooch int opperste van steel hangen veele kleyne witte klockens/ dye bladen buyten schoen groen gestreept/nyet beschreven.

Moly met geele bloemen.

Moly met purpur bloemẽ zeer schoon/ staet lang.

Moly met kleyne witte bloemkens.

Moly met Lyffverwe groene bloemen.

Fol. 61.

Moly wilden Moly met bloemkens Carmosyn buyten groene.

Moly uyt Indien met veel bleecke purpur bloemen.

Moly oft Hinnen Loock met witte sterren.

Moly uyt Indien oft *Caucason* geheeten.

Fol. 20.

Narcis oft tytlooß/ oft sneebloemken with met groene tippen.

Nar. oft tytlos uyt Spaengien die grootste with met veel bloemen met groene thippen.

Nar. oft tytloos uyt Spaengien/ kleynder met weiniger bloemen.

Nar. oft spetie van tytloos uyt Duytsland met grooter bloemen/ die thippen groen.

Nar. oft tytloos bloeyt in den herffst me witte bloemen.

Falsche Narcissen oft tytlosen met lange trompetten.

Fol. 21.

Narcis bleeck geel den trompeth sescantich/ nyet beschreven.

Nar. die grootste tytloos uyt Spaengien/ gheel.

Nar. oft tytloos geel uyt Duytsland.

Nar. groot bleeck geel bloem den trompeth oft afgesneden waet sonder fraengien met breed blad/nyet beschreven.

Nar. kleynder de bloem bleeck geel die trompet sonder fraengien met bilsachtige bladeren.

Nar. de bloem geel den trompet inwendich vol bladen/geheeten Nar. met den dobbelen trompeth.

Nar. met lange trompeth geel with.

Nar. bleeck gheel den trompeth cortter ende gefronst met smalle ofte biesen bladeren.

Narcis Naeriken met langen trompeth met frangien/dat tytlycken bloeye.

Nar. met langen trompet uyt Indien witt/ den boirt geel. Fol. 65.

Fol. 22.

Narcis witt gemeen met den rooden rinck.

Narcis uyt Aphrica/die kleyneste met geele bleecke bloemen.

Narcis witt dy tytlick bloeyt met den rooden rinck.

Nar. witt gemeen met den geelen rinck.

Fol. 23.

Narcis Aphricanus die grootste goutgeel met veel schoene bloemen.

Narcis die grootste met veel bloemen midden cranscken geel/ wast hooger als eene van danderen.

Narcis Donus met witte bloemen/ binnen met geele kranskens.

Fol. 24.

Nar. met veel bloemen witt/ midden met geel dobbelde kransken.

Nar. van Pisa met witte bloemen.

Nar. met veele fyne witte bloemen/ met cort kelxken geel witt lieflyck om sien.

Nar. met brede bladen gantz witt niet omslaende bladeren met eenen middelbaren kelck/niet beschreven.

Nar. met bleeck geele bloumẽ met den cortten kelck die gedaente vande Narcis geheel witt/niet beschreven.

Fol 25.

Narcissus geheetm *non pareille*, oft desgelyck niet met die grootste bloem grau den kelck breed ende bloe geel/ wast zeer hooch/ niet beschreven.

Nar. met den grooten boll tamelycke groote bloem met den geelen breeden kelck wast leech/niet beschreven.

Nar. witt/ den kelck geel/ wat langer als de voorgaende.

Fol 26.

Narcis van caleedonien met veele dobbele witte bloemen midden geel.

Narcis dobbelt met vier ofte vyf kelcken/ gantz geel.

Narcis den grooten valschen Narcis bleeck geel ende dobbelt/ oft dye groote dobbele tytloos genaempt.

Narcis valsch kleynder als dye voorgaende bleeckgeel.

Nar. gemeen witt ende dobbelt.

Fol 27.

Nar. *Matthioli* met veel witte groote gesteerde bloemen van binnen met ander verchiert ick heb gehadt 27. bloemen op eenen steel.

Nar. ofte *Pancratium* met groote witte bloemen gelyck den grooten Spaensen tytloos op eenen steel.

Fol. 28.

Narcis van virginea van *Pet. Garret* een witte bloem bina gelyck den gheelen *Colchicum* van buyten rooth blosende zeer lyeflyck om ansien nyet beschreven.

Narcis uyt Indien geheeten *Narcissus Iacobeus* bloet r[illegible] nyet dye bladen [illegible] Narcissen boven u[illegible] grooten boll lanckachtig.

Nar. gheel dye gedaente gelyck [illegible] len *Colchicum*, bloeyt *in Martio* [illegible] April.

Nar. met biesachtiche bladeren uyt Indien gans geel met omslaende bladen. F. 65.

Narcissen oft Junquillo met biesachtige bladeren.

Fol. 29.

Nar. oft Junquillo bleeck gheele bladeren/ int midden van elck blad een witte streep/ met een corten kelck/nyet beschreven.

Nar. oft Junquillo dobbele met geele bloemen.

Nar. oft Junquillo met cort kelxken gheel gemeen.

Nar. gans with met omslaende bladeren met eenen tamelycken langen kelck.

Nar. oft Junquillo metten grooten kelck/ dye bloem geel.

Nar. oft Junquillo met die grootste bloem ende met den aldergrootsten kelck schoon gheel alt dander te boven gaende/ nyet beschreven.

Narcis van dmeerse geslachten.

Fol. 30.

Nar. oft Junquillo met smalle bladen/ dye bloem met ronde bladen with.

Narcis oft den witten Herfst Junquillo with met biesachtige bladeren.

Nar. valsch ofte Junquillo geel den kelck voir gerimpoldet.

Nar. kleyn ende with bloeyt in den herffst.

Nar. oft *Pancratium marinum Clusii*, met rootachtigen bloemen/heeft hier te Lande nooch nyet floreert.

Nar. oft *Pancratium*, met purpurachtiche bloemen/ meer is te geloven met geele oock witte bloemen/ heeft hier te Lande noyt gebloeyt.

Fol. 31.

Narcis Indicus Orientalis, sweerts geheeten eenen uytnemenden groten boll dye bladen omtrent drye vingeren breet eenen *Cubitus* hooch/ *Anno* 1610. en heft tot noch thoe nyet gefloreert/ nyet beschreven.

Nar. uyt West Indien geheeten sweerts/ den boll wat kleynder/ dye bladen twee vingeren breet/ heeft ons noch nyet gefloreert/nyet beschreven.

Nar. uyt India van *Capo del Bona Speranza.* den boll lanck. Fol. 67.

Nar. van Virginea van P. Garet gheel/ witt ende dobbelt/ met een lanck priemken. Fol. ibid.

Fol. 32.

Nar. oft *Pancratium* uyt Oost Indien met lange breede dicke bladeren een handbreet/ ende meer als twee voeten hooch recht opstaende Anno 1609. heeft nooch nyet gebloyet/ sweerts geheeten/ nyet beschreven.

Narcis oft *Pancratium* uyt West Indien met breede scherpe bladen 1609. geheeten swerts/nyet bescreven.

Fol. 31.

Narcis oft zee *Pancratium Clusii* heeft nyet gedraegen.

Nar. oft zee Scilla met bleeck purpur bloemen.

Nar. oft zee Scilla kleynder uyt Spaengien.

Narcis oft *Pancratium* dye grootste uyt Spaengien/ heeft hier te Lande inde hoven nyet gedraegen.

Fol. 57.

Ornithogalum van Arabien met veel witte bloemen/binnen in de bloem eenen swerten groene knop met andere groene claucrens over den knop.

Ornithogalum van Neaples / dye bloem witt met lange scherpe bladeren / binnen een kleyn gekrolt gelyck een withroosken.

Ornithogalum oft kleyn feldt Aiuyn gemeen dy bloemen with met groene strepen.

Ornithogalam oft kleyn felpt Aiuyn met groene geele bloemen.

Fol. 58.

Ornithogalum met witte bloemen/ van buyten groen gestreept.

Ornithogalum Pannonicum, oft Lelien van Alexandrien / alsoo van Lobel bescreven met mennichfeltge witte bloemen.

Ornithogalum uyt Indien van Deylant van *Capo del Bona Speranza*. Folio 67.

Fol. 64.

Peonia met dy groote bloem root cramosyn dobbelt.

Peonia Incarnat blyft dry ofte vier weken met dy bloem staen / ende wort opt dleste na by with.

Peonia witt/enckel.

Fol. 54.

Ranunculus ofte botterbloem van Asien met cortte dicke worttelkens / die bloem witt root blosende dobbelt.

Ranunculus van *Clusius* met de gheele bloem.

Ranunculus van Asien met lange cortte worttelen / dy bloemen dobbel hooch orangien treckende opt tfermelioen / twee bloemen dick wils uyt een wassende.

Ranuncylus oft botterbloem van Tripoly dy bloem bruyn root met cortte worttelen.

Ranunculus oft botterbloem gemeen geel dobbel.

Ranunculus oft botterbloem uyt Asien/ met cortte dicke worttelkens / dit bloem with/ ende met wat bleeck root gesprengt.

Fol. 55.

Ranunculus ofte witte dobbelde gemeene botterbloem.

Ranunculus van Asien / dy bloem bleeck geel met roode strepen/enckel nyet bescreven.

Ranunculus oft den gevelden botterbloem geel.

Ranunculus met cortte worttelen *I. Clusii*, met dy geele bloem wel rieckende.

Ranunculus oft dobbelt botterbloem gout geel.

Fol. 62.

Sisyrinchium den grootsten met blau violette bloemen.

Sisyrinchium den kleynsten met blau violette bloemen.

Satyrion uyt *Guinea* nyet bescreven.

Fol. 63.

Satyrion oft vossen clootkens Lifferf / met sotskappen.

Satyrion Apulei hoochpurpur bruynachtich.

Satyrion Lichtpurpur met stippelen.

Satyrion ander vossenclootkens gelyck biekens purpurachtich.

Satyrion oft *Orchis* den grooten met kleene peersrode bloemkens.

Satyrion handekens kruyt / dy bladen gesprengt / dy bloem snee witt met kleyne abeekens gefiguereert.

Satyrion oft handekens kruyt met breede bladen rootachtich.

Satyrion oft handekens kruyt met cramosyne bloemen.

Fol. 8.

Tulipa Bombicina uyt Italien / schoon blysicht root / die canten with schynende/ dy bladen wollachtich.

Tulipa met dry verwen with / met een weynich solfer colcur gemengt / met breede roode carmosyne blomen doorschneeden met kleine roode strepen.

Tulipa van Persien / dy dry buytenste bladen schoon bly root met witte canten / dy dry binnenste bladen with root blosende.

Tulipa with purpur violeth gevleugelt.

Tulipa schnee witt met roode cramosyne flammen geplumasceert van binnen/ ende van buyten.

Tulipa with met lichte purpur strepen / ende ettelycke growe plexkens.

Tulipa geel met roode groue strepen/ ende roode stippelen.

Tulipa with midden blauachtich van tblau den rug opwaerts een roode cramosyne breede streep onder smal breet opgaende boven uyt den gront blauachtich uytnemende schoon.

Tulipa Incarnaet van binnen van buyten wittachtig.

Tulipa geel met kleyne roode strepen/ genaempt goude Laecken.

Tulipa goude Laecken onerloopen met veel rooth.

Tulipa with met swarten gront.

Fol. 9.

Tulipa bruyne rooth met solpher geele canten.

Tulipa with met schoone roden cramosyne flammen geplumasseeret uytnemenden schoon.

Tulipa goutgeel met roode flammen / gevleugelt met roude stippelen.

Tulipa purpurachtich met witte boirden.

Tulipa cramosyn gestreept.

Tulipa sneewith met schoon cramosyn rode oueral beloopen.

Tulipa purpur bleeck met suyne purpur strepen.

Tulipa geel met veel root onerloopen.

Tulipa solpher geel met schoon roode canten.

Tulipa rooth den gront van diveerse coleuren.

Tulipa goude Laecken met veel rooth.

Tulipa cramosyn met witte canten.

Fol. 10.

Tulipa bleeck purpur met witte canten.

Tulipa Laprock geheten/ geel met roode breede flammen.

Tulipa sneewith met schoone roode cramosyne breede gestrepte canten.

Tulipa solpher geel met veel root gefigueeert.

Tulipa with met een weynich geel met breede roode cramosyne strepen.

Tulipa gheel dy boirden solpher geel van buyten eenen roothen rinck / binnen voll roote sprenckelen/ den gront geel/ groen/ ende swarth.

Tulipa purpur roth met witt boirden.

Tulipa purpur violeth.

CATA-

CATALOGVS,

Oder

Register deß Ersten Buchs von den Blumen mit Zwibelwurtzeln/ nach ordnung deß Alphabets.

A.

Anemone Rößlein mit breiten blettern.

Hyacint

Saffran blum die im Frülling florieren.

Herbst Saffran blumen.

CATALOGVE DV PREMIER LIVRE DES FLEVRS A bulbes, ou bulbeuses plantes.

Des ANEMONES à feuilles larges. Fol. 2.

rastre & verdastre.
Hyac. Ieaune verdastre.

Fol. 54.

Hyac. des Indes tubereux de la face du Narcis blancq.
Hyac. destudes ayant racine tubereuse blancq.
Hyacinthus Sweertzij du Cap de bonne esperançe ayant bulb. blanche tirant au pourpre non descript.

Fol. 55.

Hyac. d'Allemaigne a fleur blanche.
Hyac. grand Azuré.
Hyac. a peu de fleurs bleu.
Hyac. d'Alemaigne bleu-violette.
Hyac. (ou Ornithogalum) jeaune vert.
Hyac d'Allemaigne a coul. de chair.
Hyac. autumnal. pourpre-bleu.
Hyac. ou Ornithogalum a vne feuille fleur bleüe palle.

Fol. 16.

Hyac. de Peru a fleur violette & bleüe, pourpre a forçe fleurs.
Hyac. de Peru de la face du gessus a couleur de chair.

Fol 17.

Hyac. de Constant. bleuastre.
Hyac. a feuille de lis bleuastre.
Hyac. estranger a forçe de tiges bleu-violet.
Hyac. autumnale a coleur de chair.

Fol. 18.

Hyac. d'Afrique ayant la bulbe grosse rouge blanchastre.
Anno 1612. donne sa fleur cum la Hyade peru.
Hyac. des Indes du Cap de bonne Esperançe, feuilles larges & picottees.
Hyacint de Neapolis
Hyac. la tiege feuleuse.

Fol. 19.

Hyac. d'agrappe a coleur de chair.
Hyac. comme dassus blancq.
Hyac. comme dessus bleu.
Hyac. (ou Muscari) pourpre.
Hyac. (ou Muscari) jeaune.
Hyac. (ou Muscari) a couleur de chair.
Hyac. (ou Muscari) blancq.
Hyac. d'agrappe grand d'Espaigne.

Fol. 34.

Iris ou Lis bulbeux d'Angleterre (faussement dict) grand a fleur blanche.
Iris comme dessus gris ayant rayons violets.
Iris comme dessus bleu.
Iris bulbeux grand de Franc bleu & aultres fortes de coleurs, ayant veines espessus pourpurees.

Fol. 35.

Iris bulbeux d'Espaigne blancq.
Iris bulbeux Cendré.
Iris bulb. bleu.
Iris bulb. jeaune.
Iris a fleur pourpre brune.
Et plusieteur aultres especes.

Fol. 36.

Iris d'Espaigne bleu titant au pourpre, bulbeux non descript differant des aultres especes.
Iris a feuilles larges bulbeux premier de Clusius a pourpre brune couleur.
Iris tubereux de cooleur vertu brune.

Fol. 37.

Iris de Constant. a feuille estroicte bleu a pleine fleur non descript.
Iris de Constantin. a fleur blanche non descript.
Iris de Constant. bleu.
Iris de Constant. moindre a feuille du gramen ou herbe des prez a fleur pourpre.

Fol. 38.

Iris de Suse grand.
Iris pourpre estranger de Camerarius.

Fol. 39.

Iris de Suse moindre a feuilles larges ayant face du superieur.
Iris a fleur pourpurée brune.

Fol. 40.

Iris ou Lis d'Asie fleur bleüe odoriferante.
Iris pourpre-violet varié.
Iris basset ou Chamairis bleu-cendré.
Iris jeaune varié.
Iris basset pourpre & de coleur de Chastaigne.

Fol. 41.

Iris a feuilles larges blancq ayant bords bleus.
Iris de Tripoli fleur jeaune.
Iris basset a feuilles larges fleur pourpre-brun.
Iris comme dessus bleu tirant au pourpre.
Iris basset pourpre-violet.

Fol. 44.

Lis de Perse.

Fol. 45.

Lis blancq.
Lis blancq de Constantinople.

Fol. 46.

Lis jeaune rougissant.
Lis jeaune ne differant guaires du precedent.
Lis rouge pottant bulbertes en sa tige.

Fol. 47.

Liliosphodelle jeaune.
Liliosphodelle rouge.
Liliosphodelle blancq de Monsi Richier, ou Phalangiu de sauoye ayant la fleur du lis blancq.

Fol. 49.

Martagoo Pomponij premier fleurissant de coleur de Mine portant force fleurs.
Martagoo Calcedon. de la coleut du superieur portant peu de fleurs.

Fol. 50.

Martagon Calcedon. portant plus de fleurs.
Martagon Caleed. tardif.

Fol. 51.

Martagoo jeaune surmontant les aultres especes en forçe & quantité de fleurs.
Martag. a fleur verdastre do jounastre.
Vng bulb. rouge des Indes du Cap. de bona esperançe la bulbe du martagon semblables. fol. 66.
Vng. Racine bulbofe ayant loog colle, ibid.

Fol. 52.

Martagon ou Hemerocallis Imperial a fleur blanche sans points.
Martagon gris.

Fol. 53.

Martagon ou Hemerocallis rougissant.
Martagon a coleur de Chair.
Et Aultres especes.

Fol. 60.

Moly estranger ayant tige & feuilles triangulaires fleurs blanches rayees de vert en forme de clochettes non descript encores.
Moly jeaune.
Moly pourpre brun.
Moly petit a fleur blanche.

Fol. 61.

Moly verdastre ou jeaunastre.
Moly montaignart cramoisin.
Moly des Indes a force fleurs & fleur purpuree.
Moly ou Aulx d'Ours a fleur blanche.
Moly des Indes ou Cacafon.

Fol. 20.

Narcissolyrion premier fleurissant blanc de Constantinople.
Narcissolyr. bulbeux tardif & grand d'Espaigne.
Narcissolyr. petit & blancq tardif.
Narcissolyrion bulbeux a trois feuilles d'Allemaigne.
Narcissolyt. bulbeux Autumnal a feuilles menues.

Fol. 21.

Narcisse faulx jeaune palle ayant le tromp sexangulaire non descript.
Narciss. &c. grand d'Espaigne a fleut jeaune.
Nareiss. &c. moindre d'Allemaigne jeaune.
Narciss. &c. a feuilles de Ionc larges, ayant le tromp sans estre frise & comme tasé auec ciseau a fleur jeaunissante non descript.
Narc. &c. a feuille de jonc ayant tromp sans fraise & fleur jeaunissante.
Narciss. &c. a double tromp jeaune.
Narciss. &c. a tromp long tout blancq.
Narciss. &c. a feuilles de jonc ayant le tromp frise & fleur jeaune.
Narc. &c. d'Espaigne petitet a fleur jeaune.
Narc. pseudo a fleut blanch a Trompette auecq fibris jaulne. fol. 65.

Fol.

Fol. 22.

Narcisse tardiue couronée.
Narcisse d'Afrique petite jeaune de couleur d'or.
Narcisse ptintaniere couronnée.
Narcisse vulgaire a couronne jeaune.

Fol. 23.

Narc. d'Afrique a couleur d'or de force fleurs.
Narc. haute & grande a fleur blanche & couronne jeaune.
Nar. donax de Narbonne fleur blanche jeaune couronne.

Fol. 24.

Narcisse blanche a dauble couronne.
Narcisse aultre de Pise jeaune couronne & peu de fleurs.
Narc. blanche toute, & petit calice, elegante.
Narc. toute blanche auec moyen calice feuilles larges & renuersees.
Narc. a fleur jeaune petit calice non descit a la face & forme du blanc entier cy dessus escrit.

Fol. 25.

Narciss. tres grande grise ayant calice ample & jeaune non descript.
Narciss. aultre moindre a large calice.
Narciss. blanche ayant calice long & jeaune.

Fol. 26.

Narc. de Constantin. blanc & double appellé double Mugnet des Marseilois.
Narcisse faulx double ayant le calice fort deschiré adorant.
Narc. &c. double grand jeaune.
Narc. &c. double petit jeaune.
Narcisse blanc vulgaire & plein.

Fol. 27.

Narcisse trossesme de Mathiole blancq.
Narcisse marin, ou Pancratium fleur blanche.

Fol. 28.

Narc. de Virginia du St Pierre Garet a fleur blanche au fond & au dehors rougissant plante non descripte ne veüe cy deuant.
Narcisse des Indes a feuilles larges.
Narcisse vernal a fleur jeaune & forme d'un Colchicum luteum.

NARCISS. IVNCIF. ou a feuilles de Ionc.

Fol. 29.

Narc. jeaune diuise & perseme de lignes blanches & calice court.
Narc. jeaune a pleine fleur.
Narc. jeaune a court calice vulgaire.
Narc. tout blanc renuersé a moyen calice.

Narc. jeaune a tres grand calice.
Narc. jeaune a calice fort ample.

NARC. Diuersorum generum.

Fol. 30.

Narciss. iuncif. blancq ayant fleur ronde.
Narc. iuncif. blancq Autumnal.
Narc. faulx a feuilles de jonc ayãt bords aspres jeaunissant.
Narc. Autumnal petit blancq.
Narc. marin, ou Pancratium grand a fleurs rougissantes, mais na encore porté des fleurs.
Narcisse marin moindre, ou Pancratium, ou Hemerocalle de Valençe, mais na point fleurie aussy.
Narcis a feuille de jong fleur jaulne tenverse.

Fol. 31.

Narcisse des Indes Orientales appellee Swertius ayant bulbe fort grande & ronde platte, non descripte n'ayant encores apporté fleurs, mais feuilles semblables au Narcisses.
Narcisse des Indes Occidentales a feuilles du Narciss. latifol. appelle Swertzius, na point fleurie encore.
Narc. du Cap. des les Indes la bulb. gros & long.
Narc. de virginea a Monsieur P. Garet a fleur blanche & double auecq vng stile. fol. 65.

Fol. 32.

Narciss. des Indes Orientales ou Pancrat. mar. a feuilles triangulaires, appellée, Swertius la majeure.
Narc. des Indes ou Pancratium de l'occident non descript.

Fol. 33.

Narc. mar. ou bien Pancratium verum de Clusius.
Narc. mar. ou squille d'Espaigne.
Narc. mar. ou squille d'Espaigne moindre.
Narc. marin ou Paneratium plus grand d'Espaigne.

Fol. 57.

Ornithogalon d'Arabie a force fleurs blanches ayant au millieu vng bouton noir.
Ornithog. de Naples a fleur au dedans blanche au dehors cendrée.
Ornith. moindre vulgaire.
Ornith. de forme ou face d'ung Hyacinte Vulgaire a fleur jeaune & verdissante.

Fol. 58.

Ornithog. fleur blanche & vne ligne verte au dos.
Ornithog. ou Lis Alexandrin abondant en fleurs & tres grand espi.

Fol. 64.

Piuoines doubles rouges.
Piuoines doubles blanchissantes.
Piuoines simples blanches.
Et aultres plusieurs especes.

Fol. 54.

Ranuncule Asiatique ayant racine grumeuse fleur pleine entremeslée de blancq & rouge.
Ranuncule du portugual ou hyuernal a fleur jeaune.
Ranunc. Asiatique ayant racine grumeuse, fleur double de couleur de sang.
Ranunc. ayant racine grumeuse a fleur simple rouge.
Ranunc. jeaune double jettant l'une fleut de l'autre.
Ranunc. Asiatique ayant rac. grumeuse fleur blanche & tachetée d'ung rouge palle.

Fol. 55.

Ranunc. a pleine fleur blancq.
Ranunc. Asiatique ayant rac. grumeuse fleur jeaune auec Veines rouges persemée.
Ranunc. jeaune rond.
Ranunc. ayant rac. grum. premier de Clusius a fleut jeaune & odorante.
Ranunc. aquatic. faulsement dict. ou Caltha palustre a fleur double.

Fol. 62.

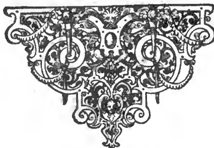
Sisyrinchion grand a fleur bleüe.
Sisyrinchion moindre a fleur bleüe.
Satyrion de Guinea non descript encore.

Fol. 63.

Satyrion aultre eu testicule de Renard a fleur de chair.
Satyr. d'Apuleius a fleur purpurastre brune.
Satyr. a fleur purpuree.
Sat. ou Orchis, ou Couillon de Chien.
Satyr. grand a fleur rouge.
Satyr. ou Palme de Christ a fleur blanche. & feuille tachetée.
Satyr. &c. rougeastrue non tacheté.
Satyr. femelle de couleur grise.
Satyr. ou Palme de Christ, cramoisin.

fol. 8.

Tulipe Bombieino dicte des François d'une couleur rouge aggreable fond varie & bords blanchastres.
Tulipe blanche, sulphurée auec flammes rouges en trois couleurs diuersifiée.
Tulipe de Perse ayant trois les feuilles de dehors rouges & bords blancs, interieures blanches, d'un fond bleu.
Tulipe purpurée violette & blanche, flambante & ailée comme ils l'appellent.

INDEX

INDEX LIBRI SECVNDI, QVI CONTINET PRÆCIPVOS FLORES FIBROSIS RADICIBVS ARBORVMQVE SPECIOſarum frequentem numerum, quibus Horti in vtraque Germania, decorantur, in gratiam Herbariæ rei ſtudioſorum.

Caryo-

Zweede

Tweede Boeck tracterende van de voirnemste Bloemen met Wortelen sonder bollen met eenige gewassen van boomen lieflick van reuck/ daermede die Hoven in Hoochduytschlandt ende Neederlandt thoegemaeckt worden tot verlustinge van allen Persoonen/ die haer darer inne dilecteren.

Register.

CATALOGVS,

Oder

Register deß Andern Buchs / handlend von den fürnembsten Blumen mit haarichten Wurtzeln ohn Zwibeln/ mit sampt etlichen Baumgewächsen/lieblich zu riechen/ mit welchen die Gärten in Hoch- vnd Niderteutschland zugemacht vnd gezieret werden / zu erlustigung aller vnd jeder Personen / so sich darinnen delectirn.

Register.

CATA-

CATALOGVE FRANCOIS ABBREGE ET REDIGE PAR ORdre d' Alphabet au bien du lecteur.

EXOTICA QVÆDAM EX INDIIS ORIENTALIBVS, OCCIDENTALIBVSQVE, ET ALIA, QVÆ OPERA Emanuelis Svvertii nunc lucem vident, hactenus nondum descripta.

Nemone Calcedonica maior flor. viridi pleno violaceo rubentibus lineis, nedum descripta. fol. 2

Anemone flore violaceo rubicans elegantiss. nondum descripta. fol. 2

Anemone flor. Aranty mali colore, & aliis diuersis coloribus. fol 2

Anemone tenuifolia alba nigris lineis & aliis diuersis coloribus distincta, nedum descripta. fol. 4

Crocus vernalis multiflorus albus facie lutei maioris non descriptus. fol. 5

Crocus autumnalis nedum descriptus. fol. 6

Colchicum album folia in autumno proferens non descriptum. fol. 56

Fritillaria minor polyanthos, colore atro-purpureo non descripta. fol. 7

Gladiolus maximus Capitis aut Promontorii bonæ spei, magnitudine alias omnes species superans flor. rub. intensè colore carneo, non descriptus fol. 42

Hyacinthus maior, siue simbul Indicum cærul. purpur. non descriptus. fol. 12

Hyacinthus facie Hyac. Hisp. flor. cæruleo campanulas æmulans, non descriptus. fol. 12

Hyacinthus Indicus Tuberosus narcissi albi facie. ibid.

Hyacinthus Swertii Promontorii bonæ spei, bulbo exalbido purpurascente, nondum protulit florem sed folia, non descriptus. fol. 14

Hyacinthus maior multiflorus Azureus. ibid.

Hyacinthus Africanus bulbo crasso rubescente exalbido floruit Anno 1612. facie Hyacin. Peruan. non descriptus. fol. 18

Hyacinthus Indicus Promontorii bonæ spei, dictus Swertius bulbo albo crass. foliis latis & guttatis nondum dedit nobis flor. non descriptus. ibid.

Hyacinthus Neapolitanus flore interius albo exterius autem griseo colore, nedum descriptus. fol. 65

Iris bulbosa Anglica maior alba striis violaceis, non descripta. fol. 34

Iris bulbos. Angl. maior alba maculata cæruleo colore, non descripta ibid.

Iris bulb. Angl. maior cærulea, & eius varietas venulis crassioribus dotata purp. violaceis. ibid.

Iris Byzantina angustifolia cæruleo flor. pleno nedum descripta. fol. 37

Iris Byzantina flore albo elegantissima nondum descripta. ibid.

Martagon luteum alias species florum multitudine superans non descriptum. fol. 51

Bulbus obscurus rub. Promontorii bonæ spei bulbo martag. non dissimilis adhuc incognitus, non descriptus. fol. 66

Moly exoticum caule & fol. triangulatis, floribus albis striis viridibus ornatis & ad campanularum formam accedentibus, nedum descriptum. fol. 60

Pseudo Narcissus dilutior flauus tuba sexangulari non descriptus. fol. 21

Pseudo Narcissus latifolius tuba non fimbriata flore flauescente non descriptus. ibid.

Pseudo Narciss. flor. alba tuba oblonga fimbriis luteis non descript. fol. 65

Narcissus totus albus mediocri calice latifolius reflexo non descript. fol. 23.

Narcissus flore flauo breui calice facie narc. toti albi non descript. ibid.

Narcissus maximus griseus amplo calice flauo non descript. f. 25

Narc. minor amplo calice bulb. crasso à D. Gareto non descriptus. ibid.

Narcissus de virginea totus albus oblongo apice à D. Gareto pleno flore. f. 65

Pseudo Narc duplex multum diuiso calice odoratus. f. 26

Narcissus de virginea Petr. Gareti flor. albo ad basim, exterius rubens non descriptus. f. 28

Narcissus, iuncis fol. luteus albicantibus lineis distinctus breui calice non descript. f. 29

Narcissus iunceis foliis serotinus maximus flo. oblongo calice non descriptus. ibid.

Narc. iunceis foliis Petr. Gareti flo. luteo reflexo. fol. 65

Narcissus Indicus dictus Swertius bulbum habens admodum magnum & compressiorem rotundo, folia habet Narcissi, non descriptus. f. 31

Narcissus Promontorii bonæ spei bulbo oblongo non descriptus, neq. nobis florem dedit, folia multa habet narcissi simul non descriptus. f. 67

Narc. Indicus Occidentalis foliis narcissi latifolii, dictus Swertius, neque hic florem dedit, non descriptus. f. 31

Narc. Indicus siue Pancratium marinum foliis triquetris dictus Swertius maior non descript. bulb. eximiè crasso. f. 32

Narciss. Indicus siue pancratium Occidentale, nedum descriptum. ibid.

Ornithogalum Indicum Promontorii bonæ spei bulb. eximiè crasso, folia habet Ornith. non descript. neque florem dedit. f. 67

Radix bulbosa alba collo oblongo & crasso de Promontorio bonæ spei neq. flor. neq. folia nobis dedit adhuc incognita nec descripta. fol. 66.

Tulipa multis diuersis coloribus non descript. fol. 8. 9. 10. variaq. varietas. ibid.

Zingiber flore albo facie Iris Chamair. latif. dissimil. à D. Stephano. ego vidi in flore, fol. 65.

Corona Imperialis alta Rubicunda.
Corona Imperialis Coronata flauo flo.
3

ANEMONES LATISFOL: SPECIES.

Z

1 Anemone Calcedonica maior flore Viridi pleno Violaceo rubentibus liriis nedum descripta.

2. Ane. Paio maior flo: pleno Rubro.

3 Ane. Calcedonica maxima Viridibus lineis distincta.

4 Ane. paüo flo: simplici absque circulis.

7 Ane. Violacea eleganter rubicans nedum descrip- ta.

5. Anemone Pauo flore Circulato Phœnicij coloris.

8 Ane. Orengiaca elegans.

6 Anemone Carnea intensa

9. Ane: Carnea. sima.

10 Ane: obscure Violacea.

11. Ane: Carnei Coloris.

12 Ane. purpurea pallida.

13 Ane: purpur ea.

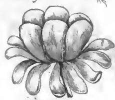

1 Ane. lati. foli. flo. ex albido

2. Anem siue Ranunculus siluarum Albis Rubentibus plenis floribus.

3. Anemone hortensis albi nedum

4 Anemone leuiter purpurascens.

5 Ane. vel aconitum. flo luteo

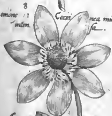

6. Anem. hortensis lutea.

7. Ane. grisea

9 Ane. Stellata flo. Ceruleo.

10. Anem siluest flo. albo.

8
Anemone
Cocci nea minus

12. Ane. flore Ceruleo Violacea.
Stellata

11. Ane. Cer leo pallida.

13 Anem flore albo Stellata.

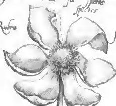

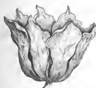

Anemones tenui fol. Species

CROC, VERNALIS.

1. Croc, flo albo lineis nigris;

2 Croc multi flo alb, lutei maior non descriptus

3. Croc, lute, lineis nigris.

4 Croc Columbin.

5 Croc Cerule, et Violac strys

7 Croc flo. lut.

6. Croc, flo alb.

8 Croc Cineraceus.

2. Crocus Ceruleus Distinctis lineis violaceis.

1. Crocus Columbinus.

3 Dens Caninus flo.

4 Dens Caninus Albo flo.

5. Crocus Cineraceus

6 Crocus vernus purp. color.

7 Crocus purpureo Rubens.

8 Crocus Cerul. Violaceus

9. Colchicum pannonicum Albo flore.

1 Frittilla Aquitanica flo luteo Virescente.

2. Frittillaria Hispanica Vmbellifera

3 Frittillaria Minima polyan thos non descr.

4 Fritillaria Vulgaris purpureo Colore.

5 Frittillaria Albo flore.

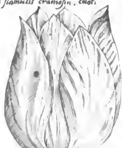
6. Frittillaria flore. Luteo.

1 Tulipa Persica. 2 Tulipa Tricolor alba sulphureo colore, flammulis cramosin. color. 3 Tulipa bombicina flo. Rubro.

4 Tulipa alba purp. Violacea et alata.

5 Tulipa multi rubr flammis intensis intus et extra

6 Tulipa alba lineis et punctul, latis purpureo rubr

7 Tulipa lutea flammulis Rubris

8 Tulipa alba fun. do cæruleo elegantissima &c.

9 Tulipa intus saturatus carnea, exterius leviter, fundo luteo

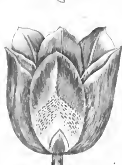

10 Tulipa aureis lineis et punctulis Rubris aspersa

11 Tulipa lutea rubro colore saturata

12. Tulipa Alba.

Tulipa saturatus rubra oris sulphureis — 14 Tulipa alata albi purpurei Coccineis flammi. — 15 Tulipa flavea punctulis et Lineis Rubris aspersa

16 Tulipa purpurea Candidis oris. — 17 Tulipa Carmosina. — 18 Tulipa alba rubro purpureo colore saturato confusa

19 Tulipa purpu. lineis Violaceis. — 20 Tulipa luteis floribus lineis Rubris. — 21 Tulipa lutea oris Rubris.

22 Tulipa Rubra fundo Vario — 23 Tulipa luto hilari rubro confusa. — 24 Tulipa Cramosina oris albis

25 Tulipa purpurea oris albis. 26 Tulipa lutea Rubris flammulis latis. 27 Tulipa niuea laterib. rubro purpureis punctulatis fundo pallidè cæruleo.

28 Tulipa sulphurei coloris flammulis Rubris.

29 Tulipa alba sub lutea flammulis latis Cramesino colore.

30 Tulipa lutea oris sulphureis annulo rubro punctis rubris intus pleno fundo Vario.

31. Tulipa purpurea

32. Tulipa purpurea sub saturata albis oris.

1. Hya. orient. flo. albicante.

2. Hya: orient. precox multi. flo ceruleo

3. Hya orient. flo albo

4. Hya orient. serotin. flo purp.

5. Hya fa... orientalis flo albo.

6. Hya fac... orien... flo cer...leo

1. Hyacinthus German. flore albo.

2. Hyacinthus Jacobeus albus multis floribus Ital.

3. Hya Orientalis pleno flore subuirid. col.

1 Hya. hispan. flo. Cerul.

2 Hya. hispa. flo. alb.

3. Hya. obsoletus Clusij flo. obscuro Virid.

4 Hya. Carnei Coloris.

5 Hya. Com osus purpureus.

6 Hyacint⁹ Cerul Cam. panulis ae. mulantibus.

Hyā maior Indic, tuberosa Radice, non descriptus

Hya. minor Indic, tuberosa Radice, albus.

Hya. Indic minim, orienta dict. Swertius

1. Hya. germanica albo fl.

2 Hya Stellatus Maior azureus.

3 Hya. caruleus.

4 Hya. ceruleo Violaceus.

5 Hya. Carnei coloris.

6 Hya. sluieg

7 Hya. Vnifolius.

8. Hya. Autumnalis alb. fl.

Hya: Peruan, flo: Ceruleo multiflor. Hyac. Peruan, Carnei Color.

1. Hya bisantin, flo. Ceruleo lacteus.

2. Hya. loly fol. flo. Ceruleo pallido.

3. Hya peregrin, multis cau-
libus preditus ceruleo
Violaceus.

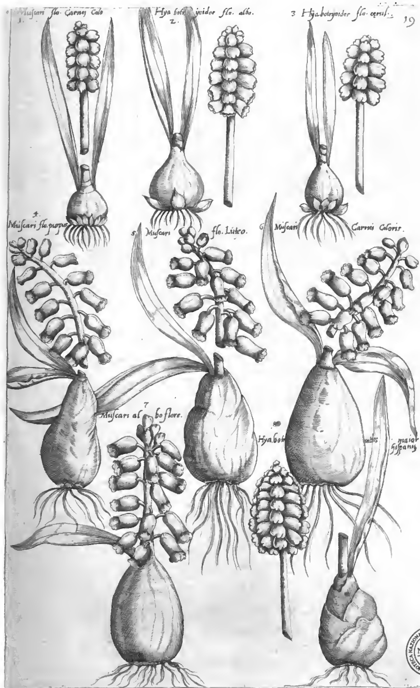
4. Hyacinth, autumnalis flo.
purpureo pallido.

Hyacint, Indic, Oriental. dict, swerti, ad huc, Incognit,

Africanus bulbo crasso. facie hyac. Peruani.

1. Muscari flo. Carnei Colo
2. Hya bot yoides flo. albo.
3 Hya.botryoides flo. cerul.
4. Muscari flo. purpur.
5 Muscari flo. Luteo.
6 Muscari Carnei Coloris.
7 Muscari al bo flore.
Hya.bot oides maior.
Hispanic

1 *Leucoion bulbosum serotinum Hispan. maius*

2 *Leucoion minus*

3. *Narcisso-lijnon maius præcox album*

4 *Leucoion autumnale tenuifolium*

5 *Leucoion germanie vulgare*

2 Nar: pseudo maior hispanic.

1 Narcissus falsus tuba sexangulari dilutior flauus non descriptus

3 Nar: pseudo minor germanic.

4 Nar oblonga tuba ... fiuda ... quasi abscissa fla... flo

5 Nar duplici tuba flo lut.

6 Nar tuba non fimbr. flo. flauescente.

7 Nar oblonga tuba fol. alb.

8 Nar tub. flo. flaues. fimber

9 Nar hysp flo lut. pumilus

1 Narciss, Aireis Aphrican, Maior multi flor, Coronat,.

2. Narciss, maior medio Luteus ex Italia

3. Narciss, medio Lute, Donax Narbonensis.

Hya: Persian, flo: Cæruleo multiflor. Hyat Persian, Carnei Color.

1. Hya bisantin flo. Ceruleo lacteus. 2. Hya. lily fol. flo. Ceruleo pallido.

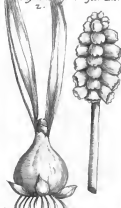

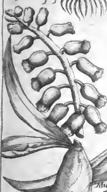
Hyacint, Indic, Oriental. dict, swerti, ad huc, Incognit,

Africanus bulbo crasso. facie hyac. Peruani.

1. Muscari flo. Carnei Colo

Hya bot yoides flo. albo.
2.

3 Hyabotryoides flo. cærul.

4
Muscari flo. purpur.

5. Muscari flo. Luteo.

6 Muscari Carnei Coloris.

7
Muscari al bo flore

Hya.bot oides maior.
Hispanic

NAPOLI

1
Leucoion bulbosum serotinum
Hispan maius
2 Leucoion minus
3
Narcisso-lycoon
maius præcox album
4
Leuco vion autum-
nale tenui folium
5 Leucoion
germanum vulgare

2. Nar. pseudo maior hispanic,

1. Narcissus falsus tuba sexangulari delutior flauus non descriptus

3. Nar. pseudo minor germanic,

4. Nar. oblonga tuba ... fida ... quasi abscissa fla... flo.

5. Nar. duplice tuba flo. lut,

6. Nar. tuba non fimbr. flo. flauescente.

7. Nar. oblonga tuba fot, alb.

8. Nar. tub. fimber flo. flaue,

9. Nar. hysp. fl. lut. pumilus

1 Nar Sero ... ti ... nus.

2. Nar Affrican ... us flo. ... Aureo.

3 Nar. ... medio Rub Communis.

4 Nar Co ... mūs ... medi ... olut

1. Narciss, Aureis Aphrican, Maior multi flor, Coronat.

2. Narciss, maior medio luteus ex Italia.

3. Narciss, medio lute, Dorax Narbonensis.

NAR SPEG LATI FOL:

1 Nar. medio lut. Corona dupl.

2. Nar. medio luteus

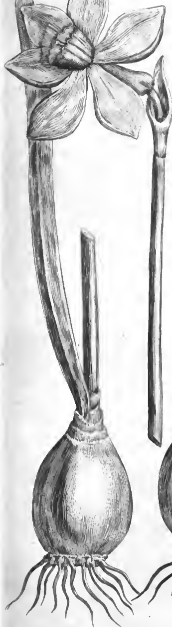
3 Nar. totus alb. breui Calice

4 Narcissus sulphureii Color breui Calice

5 Nar. tot. alb. flore flex.

2. Nar. minor pallidis amplo calice flavo.

Nar. alb° oblongo. 3
calice lüteo.

1. Nar. Calcedonica pleno flore albo.

2 Pseudonarcissus duplex diviso calice odoratus

3 Pseudonarc luteus flavo pleno flore.

4 Nar flavus pleno flore.

5 Narciss. albus pleno fl.

Nar. tertius Mathioli multis flo. alb.

Nar. Pancratium marinū flo. alb.

24. SPECIES LATI FOLIA A PRÆCEDENTE differens

Nar. Indicus dict, flo. sanguineo.

Nar. ɔ Garcia flo. alb. exteriori parte Rubescentibus.

Nar. hornus flo. luteo.

NARCIS IVNCIFOLIVS

1. Nar Luteus distinctus lineis albis.

2 Nar Aureus pleno flore

3 Nar flo Luteo breue Calice

4 Nar. totus albus Reflexus.

5 Nar maximo flo. Calice lut

6. Nar oblongo calice flo luteo.

Narciss, Juncifolius flore Rotundo, circinato,
1.
Narciss, Juncifolius albus autumnalis, medio absolet.
2.
Narciss, falsus asperis oris flauescens.
3.

Narciss, Autumnalis paruus.
4
Narciss, maior siue Pancratiu floribus Rubris,
5.
Narciss, pancratiu marinu vel hemorocallis Valentina Clusi
6.

NAPOLI

Nar. indicus orientalis dict. Swertij.

Nar indicus occidentalis.

Nar. siue pancratium orientale.

Nar. siue pancratium occidentale.

4 Nar. siue pancratiu maius Hispa.

2 scilla marina

3 Nar. scilla Minor.

1 Nar. siue pancratium clusij.

1 Iris Anglica maior bulbosa latifolio.

2 Iris bulbosa Anglica latifolia flore Albo.

3 Iris maior francia. Cerulea lineis violaceis crassioribus ornata.

4 Iris bulbosa latifolia flo. atropurpurante.

1. Iris bulbosa. flore albo.

2 Iris bulbosa flo. luteo

3 Iris bulbosa Elegantissima peraca flo. atro purpurascente.

4 Iris bulbosa flo. Cineritio.

5 Iris bulbosa flo. ceruleo.

6 Iris Hispanica. bisantin. co lor. Cerul.

1. Iris Hispanica cerul. purpur.

2 Iris bulbosa Latifolia purpu.

3 Iris tuberosa obscuro viridi colo.

1 Iris bisantina Aug. fol. Cærul. fl. pleno.

2 Iris Hispanica maior august. fol. fl. alb.

3 Iris Hispanica fl. Cæruleo.

4 Iris minima purp Color.

1 Iris. Exotica Camerarij.

2 Iris Susiana maior. variegata

1. Iris Susiana latifol. min. fac. Cum maiore. Eadem.

2 Iris lati-fol. atro. purpurea.

1 Iris Dalmatica fl. Ceruleo.
2. Chamairis Lati folia tota alba

3 Chamairis oris Cerul. alba.
4 Iris luteo Variegata.
5 Chamairis Lati folia atropurpurea

1. Alba Iris oris cærulei.

2 Iris tripolitana fl. luteo.

3 Iris Chamæiris latifolia atro purpurea.

4 Iris purpuro violacea.

5 Iris latifolia flore purpureo.

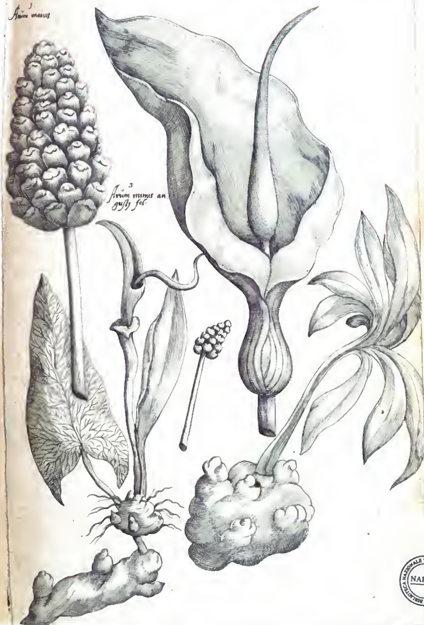

1 Gladiolus bisantinus atro purpureus. 2 Gladiolus flo. albo.

3. Gladiolus Carnei Color.

4 Gladiolus Italicus purpureo violaceus

2 Dracuncul, vel Serpentaria maior.
1. Arum maius
3 Arum minus an gusti fol.

Lilium persicum flore purpurascente.
Fritillaria maxima purpurei Color.
44

Lilium flo. Alb.

Lilium bisantinum.

1 Lilium flauum rubens.

2. Lilium flore flauo.

3 Lilium rubrum bulbiferum.

Liliosphodel, Lute,.

Phalangium Allobrogicum parui lily forma.

Liliosphodel, flore Rubro.

Asphodelus Ramosus albo.

Asphodelus luteus.

Asphodelus maior albo.

Martagon pomponij præcox multiflorum.

Martagon Calcedonicum paucioribus floribus.

Martagon Constp.

Martagon Const. serotinum.

Martagon multis et magnis
floribꝫ luteis alios superans

Martagon flavio sub viridi color.

Martagon Imperial. fl. niueo sine maculis.

Martagon siue Hemerocallis griseo Colore.

Martagon siue Hemerocallis flo. Albicante
Martagon siue Hemerocallis suaue flo. Rubente

1 Ranunc. Asiat. grum. Rad. pleno flo albo rubroque mixto colore.
2 Ranunculus Asiat. grumosus pleno flo. Rubr.
3 Ranuncul. Lusitanicus Clusij.

4. Ranunc. grum Radice flo Rub simplex
5 Ranunc Asiat grum. Radi flo. alb. Rubescentibus maculis prædito simplici.
6 Ranunculus magnus Anglic. pleno flor luteo.

Caltha palustris pleno flo. aurea

2 Ranunculus Asiat. flo: flavio (crassioribus) verus.

3 Ranun. pleno flore albo.

4 Ranun glomeratus flore luteo.

5 Ranunculus hortensis luteo pleno flore ramosus.

1. Colchicū Vernū flor. Purpureo. 2. Colchicū albū distinctis lineis Rubris. 3. Colchicū fritillariæ facie pallidū.

5 Colchicū Album plenum pur. purascens.

4 Colchi. flo. luteo

6 Colchicū Comune pallido Colore.

1 Ornithogalũ Arabicũ multi florũ album umbilico Interiore nigro.

2 Ornithogalũ Neapolitanũ flor Intra Candidi extra cineracei.

3 Ornithogalon Luteum.

4 Ornithogalon Spicatum.

Ornithogalū flo. albo multifl. Viridique linea in dorso præditum.

Ornithogalū Vel Liliū Alexandrinū florib. albis Innumerabilib.

Ornithogalū Vnifolij flo. albicante.

1. Cyclamina Romana.

2. Cyclamina francica folio hederaceo.

3. Cyclamen vernale flo. albo.

4. Cyclamina Germa.

1 Moly atro purpureum.   2 Moly flauo flo:

Moly Indicum flo purpureo.

Moly montan Cramosin color

Moly siue Allium Vrsinum.

1. Sy-sirichium minus.

2 Sy-sirichium mai, flore. cęruleo

3 Satyron e Guinea.

1. Satyrion testiculis vulpinis
2 Satyrion apiil.
3 Satyrion maculosum
4 Satyrion siue orchis maio rub.
5 Satyrion Minus.
8 Satirion femina.
7. Satirion lati-folium.

9. Satyrion siue palma Christ
6 Satirion foliis maculatis.

BIBLIOTECA NAZIONALE "VITTORIO EMANUELE III"
NAPOLI

1. Pœonia multiplex ſanguinea.

2. Pœonia multiplex flore albicante.

3. Pœonia ſimplex alba.

1. Hya. Neapolitanus.

2. Hya. Caule foliosa.

3. Zinziber flore albo. a D. Steph.

4. Peculiare tantum habet hoc Colchici genus a ceteris quod Autumno edat folia

5. Pseudo Narc. flor. alb. tuba oblonga fimbrys luteis

6. Narcißus totus albus de Virginea a D. P. Garret pleno flo. oblongo capit.

7. Narc. Junci. folius flore luteo reflexo.

Bulbus ruber Promont bonæ ad. huc incognitus squammosus

Radix tuber faciæ Rhodiæ Promont. bonæ spei. collo eximie crasso

Gladiolus maximus Promont. Bonæ spei. flor rubro in carnato

